

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Provincie Zuid-Holland heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Verlengde Rietpolderweg en parkeerplaats Egelskop, Vlietland, Voorburg. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herinrichting binnen het plangebied, waarvoor een weg verlegd wordt en een parkeerplaats verplaatst (zie verder hoofdstuk 2.3). Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig. De ecologische quickscan betreft een actualisatie na eerdere onderzoeken.

1.2

5.1.2e

5.1.2e middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb);
- een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (Beschermingscategorie 1, 2 en 3). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 Onderzoeksmethodiek

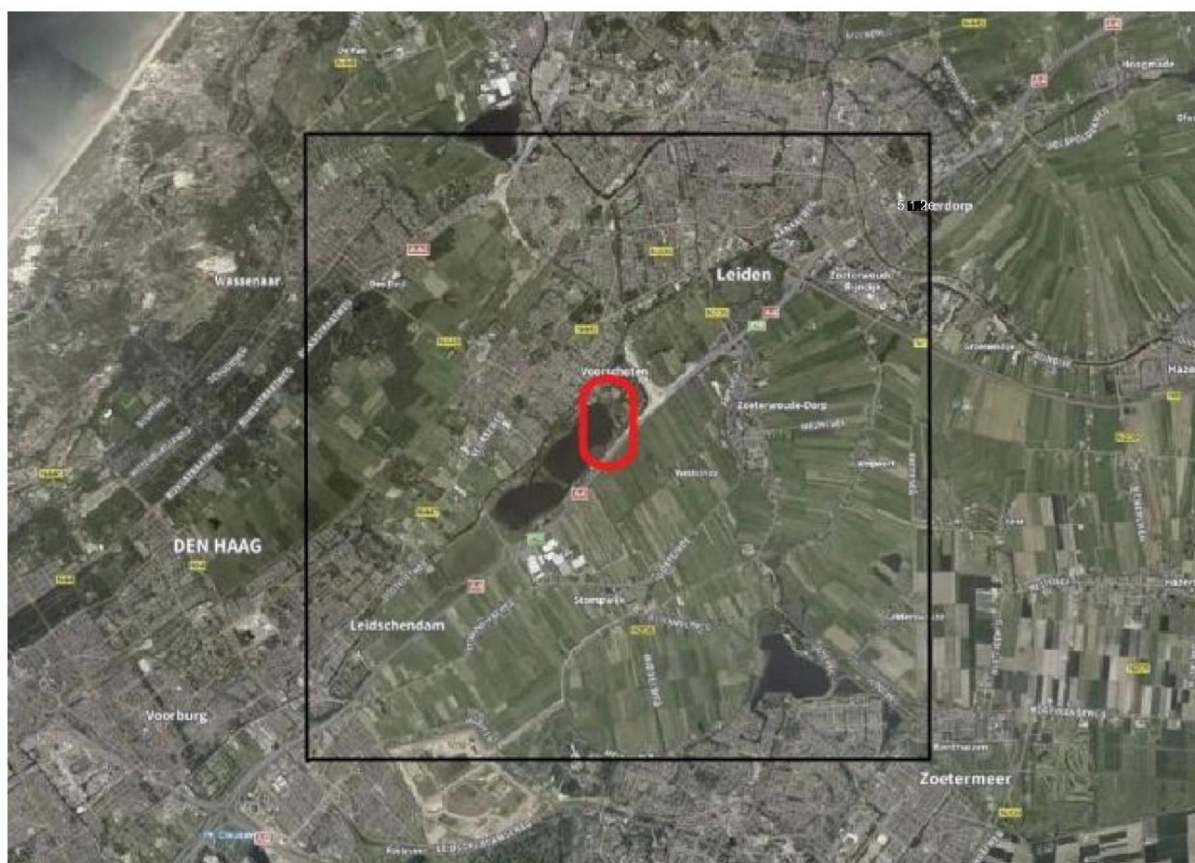
De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 3 mei 2023 door 5.1.2e ecologisch deskundige¹ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp – onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in hoofdstuk 5 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF-database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Daarnaast zijn indien

¹ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-of-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

beschikbaar de gemeentelijke natuurkaarten geraadpleegd. Op basis van het bronnenonderzoek en het aanwezige habitat was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd een actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen, doelstelling etc.

Afbeelding 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. Binnen het rode kader bevindt zich het plangebied. Bron: NDFF.

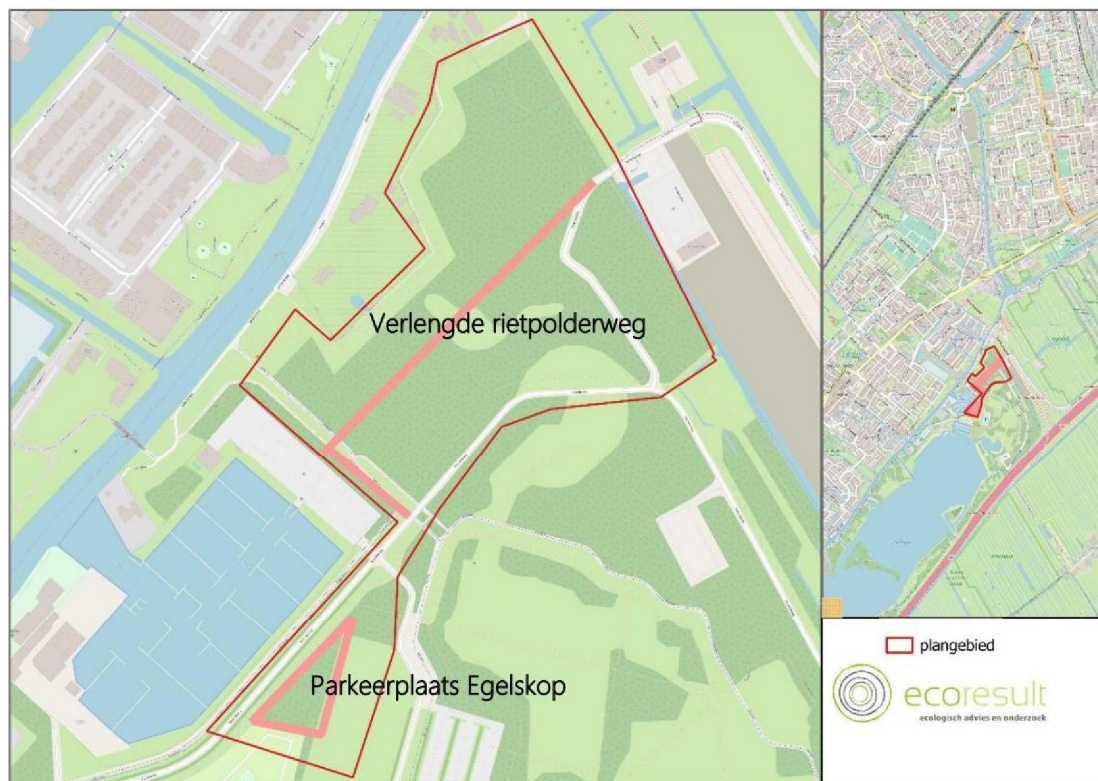
1.4 Leeswijzer

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek en een beschrijving van het toetsingskader van de verschillende delen van deze quickscan.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

Het plangebied voor deze quickscan omvat delen van het groengebied Vlietland, gemeente Voorburg, provincie Zuid-Holland (Figuur 1).

Figuur 1: Ligging van plangebied (rode omlijning) met daarin de verplaatsing van de Verlengde Rietpolderweg en parkeerplaats Egelskop (roze omlijning) voor deze quickscan. Voor regionale ligging van het plangebied, zie kaartinset rechtsboven. Bron: OpenStreetMap

2.2 Beschrijving

Het plangebied bestaat uit groengebieden. Ter plaatse van de Verlengde rietpolderweg en het toekomstig tracé betreft dit een perceel van circa 2 hectare met volwassen populieren. Een aantal van de populieren is omgevallen door windworp. In de ondergroei staat braam, brandnetel, fluitenkruid. Langs de huidige Verlengde rietpolderweg staat laanbeplanting van essen.

Ter plaatse van de geplande parkeerplaats staat een perceel met Spaanse aak van circa 0,3 hectare. Door het dichte bladerdek staat er vrijwel geen begroeiing onder de bomen. Beide zijn onderdeel van een veel groter gebied van meer dan 70 hectare met waterpartijen, gazons en bospercelen.

Figuur 2: in het bosperceel bij de Verlengde rietpolderweg. Foto: F van der Lans | Ecoresult B.V.

Voor een volledige impressie van het plangebied, zie Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied.

2.3 Geplande ingrepen

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

Het plangebied zal anders ingericht worden. Dit houdt in ieder geval in:

- De verplaatsing van de Verlengde rietpolderweg door het perceel met populieren. Hiervoor worden bomen verwijderd. Vervolgens wordt een cunet aangelegd en later de wegbedekking. Het huidige tracé betreft een tijdelijke situatie die ontstond vanwege de aanleg van de Rijlandroute. Deze tijdelijke situatie is niet voldoende veilig voor fietsers.
- De aanleg van een parkeerplaats op het perceel met Spaanse aken. Hiervoor worden de bomen verwijderd en een parkeerplaats aangelegd. In de huidige situatie wordt veel geparkeerd in de bermen.

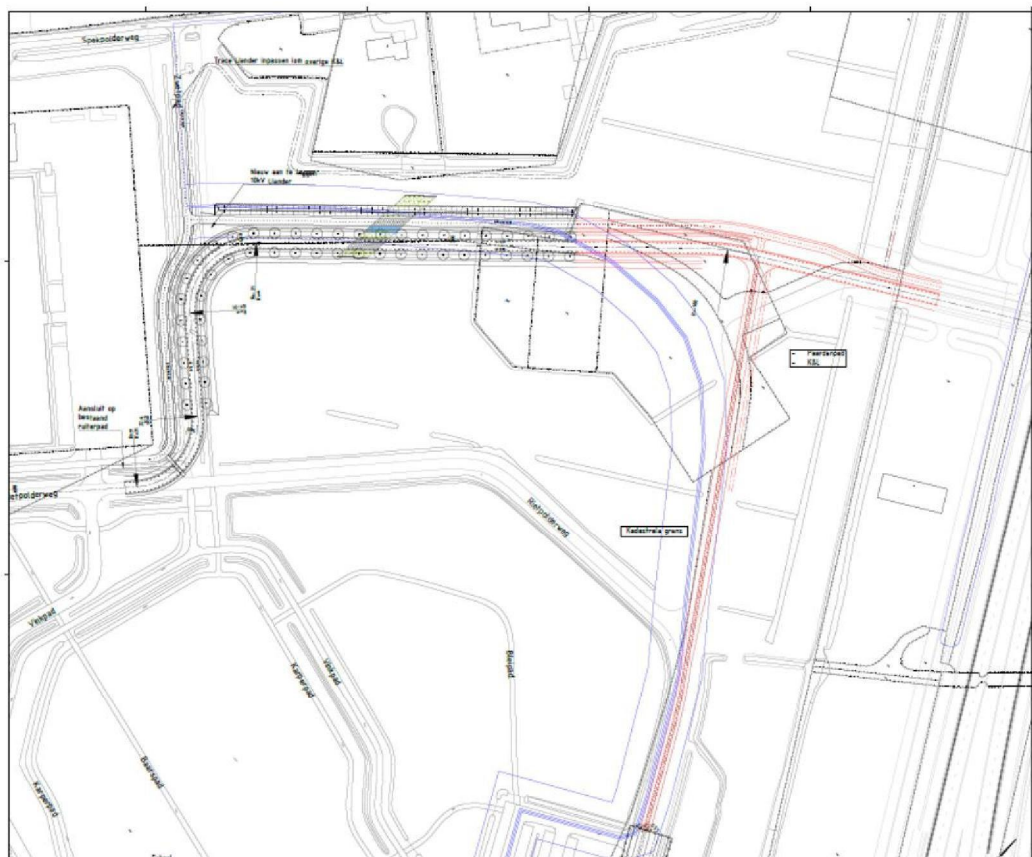
2.3.2 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

Het verwijderen van de grote populieren en de middelgrote Spaanse aken wordt met machines gedaan (harvester). Voor het graven van een cunet wordt een graafmachine ingezet. Voor het aanbrengen van een onderlaag van zand en repac worden graafmachines, tractoren en aanhangers ingezet.

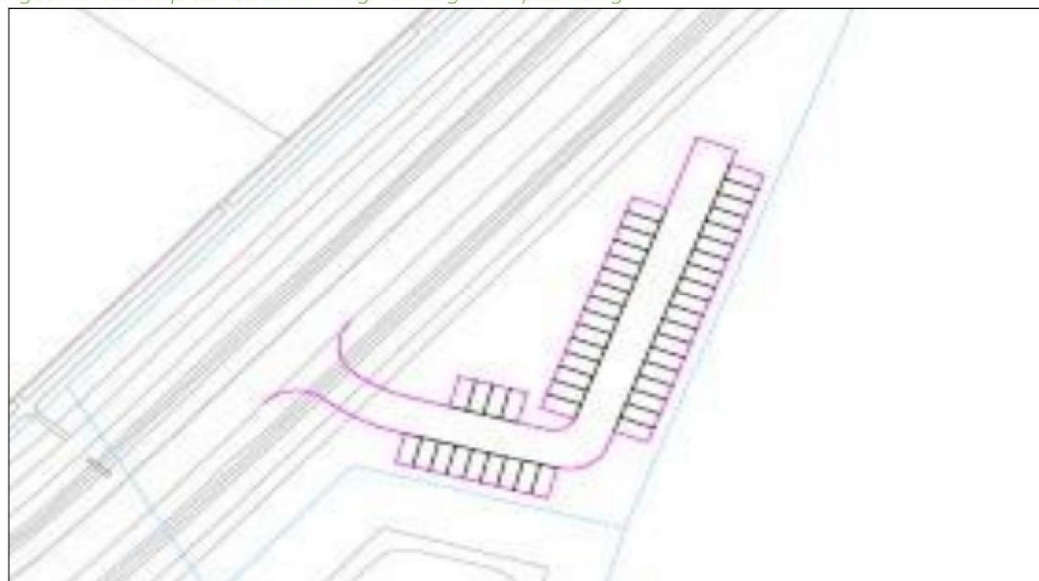
2.3.3 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Het voornemen is de werkzaamheden in 2024 te starten. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

De ontwerptekening van dit project is hieronder beschikbaar.

Figuur 4: Ontwerp van de toekomstige verlengde rietpolderweg

Figuur 5: Ontwerp van de parkeerplaats

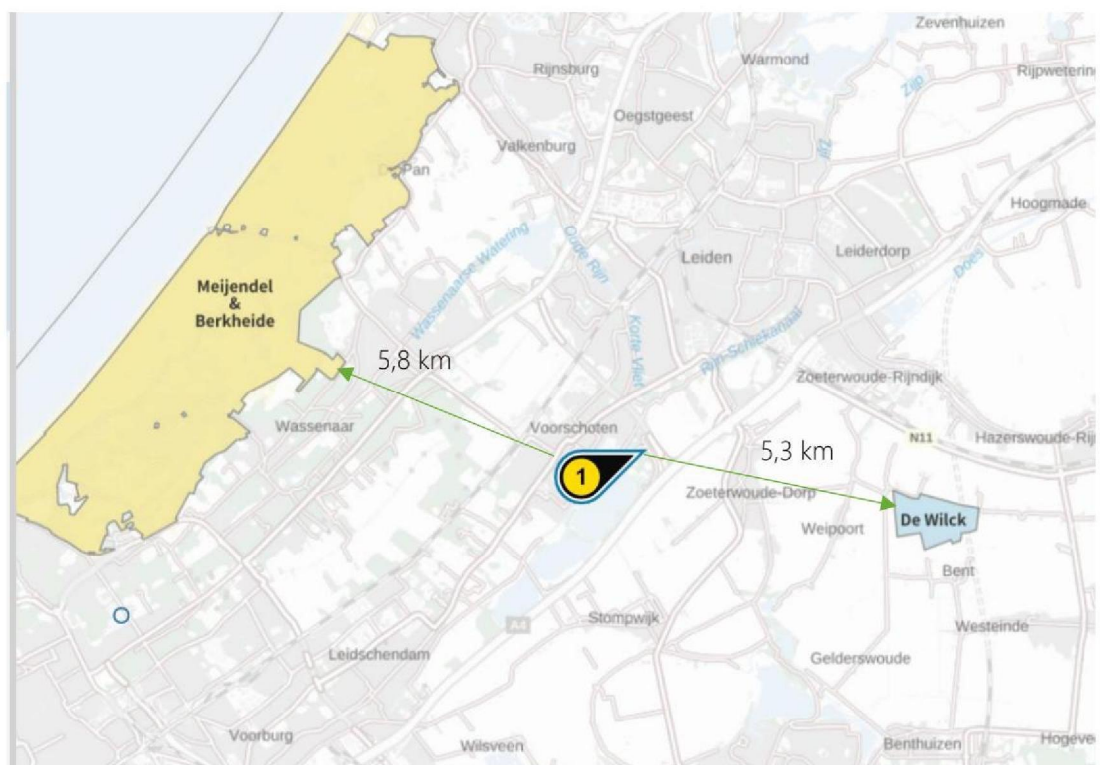
3 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

3.1 Wet natuurbescherming

3.1.1 Natura 2000

3.1.1.1 Algemeen

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is De Wilck op 5,3 kilometer ten oosten van het plangebied. Dit gebied heeft geen stikstofgevoelige habitats. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitats is Meijndel & Berkheide op 5,8 kilometer ten westnoordwesten van het plangebied (zie Afbeelding 8).

Figuur 3: Plangebied Verlengde rietspolderweg (speld met 1) en de nabijgelegen Natura 2000 gebied De Wilck en Meijndel & Berkheide (geel) en stikstofgevoelig habitat (paars). Bron: AERIUS calculator versie 2022.3

3.1.1.2 Stikstof

De werkzaamheden binnen het plangebied behelzen het kappen van bomen, het aanleggen van een weg en parkeerplaatsen. Deze werkzaamheden leveren stikstofuitstoot op. In de aanlegfase zal er gebruik gemaakt worden van machines die stikstof uitstoten. Als gevolg hiervan kan stikstofdepositie groter zijn dan 0,00 mol/ha/jr op nabijgelegen stikstofgevoelige habitats in de omgeving en daarbij behorende negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. Een nadere beoordeling van de aanlegfase middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

In de gebruiksfase zal er geen verschil zijn tussen de huidige situatie en de nieuwe situatie. Een verkeer aantrekkende werking wordt niet verwacht. Negatieve effecten in het kader van stikstofdepositie en andere effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000

gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten. Nader onderzoek in de vorm van een AERIUS berekening is noodzakelijk.

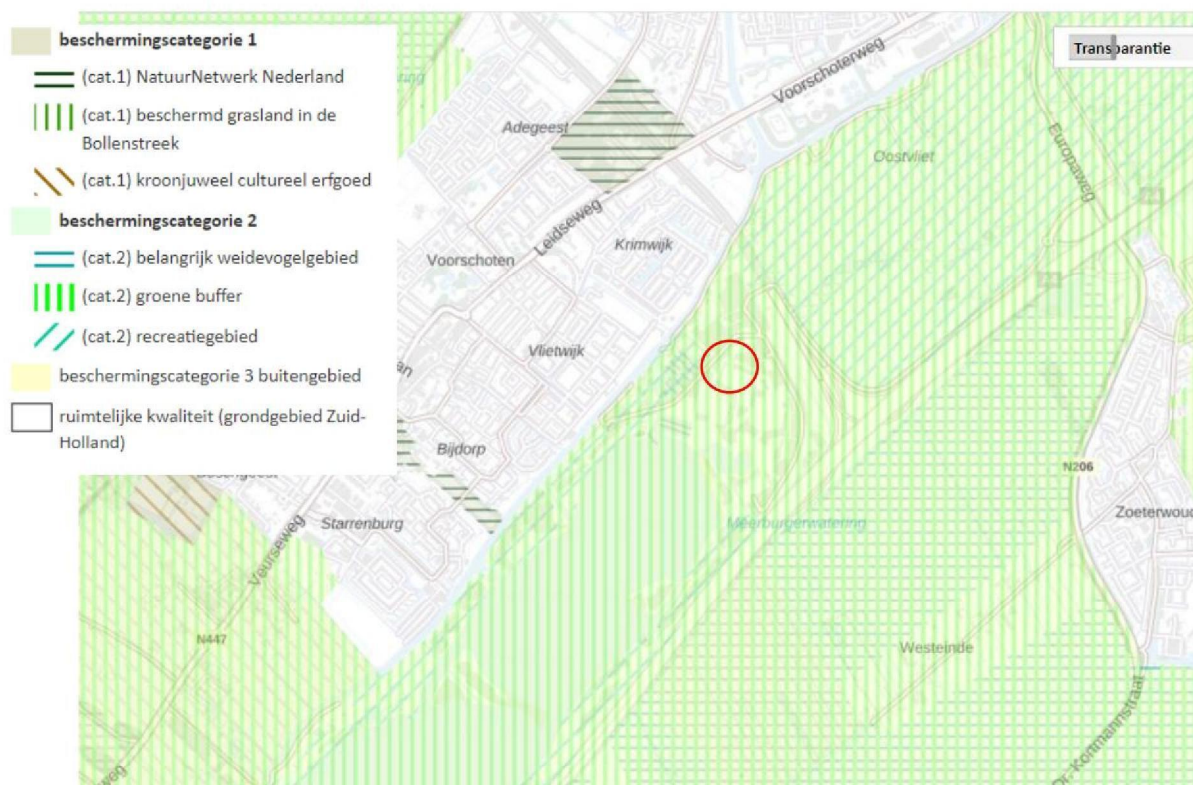
3.1.1.3 Overige verstoringsvormen

Negatieve effecten als gevolg van andere verstoringsvormen dan stikstofdepositie (zoals geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of menselijke aanwezigheid) zijn uitgesloten wegens de grote afstand tussen het plangebied en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

3.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

3.2.1 Algemeen

Zie Figuur 4 voor de in de omgevingsverordening van Zuid-Holland beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied.

Figuur 4: Ligging plangebied (rode stip) ten opzichte van in de omgeving aanwezige delen van het Natuurnetwerk Nederland, Belangrijk weidevogelgebied, Groene buffer en Buitengebied. Bron: <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>

3.2.2 Beschermingscategorie 1

3.2.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is niet gelegen in het Natuurnetwerk Nederland (NNN), zie Figuur 4. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de Groote Westeindse Polder aan de zuidoostzijde van de A4. Deze polder ligt op circa 800 meter ten zuidoosten van het plangebied. In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.2.2 Beschermd grasland in de Bollenstreek

Het plangebied is niet gelegen in een gebied wat is aangemerkt als 'Beschermd grasland in de Bollenstreek', zie Figuur 4. Het dichtstbijzijnde onderdeel van een gebied wat is aangemerkt als 'Beschermd grasland in de Bollenstreek' zijn de gebieden ten noorden van Oegstgeest. Deze gebieden liggen op circa 8 kilometer ten noorden van het plangebied².

In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.3 Beschermingscategorie 2

3.2.3.1 Belangrijk weidevogelgebied

Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied³. De Groote Westeindse polder aan de zuidoostzijde van de A4, op een afstand van ca. 800 meter ten oosten van het plangebied, is bestemd als Belangrijk weidevogelgebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. In de provincie Zuid-Holland is een toetsing van externe werking niet noodzakelijk. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

3.2.3.2 Groene buffers

Het plangebied is gelegen in een gebied wat is aangemerkt als 'groene buffer', zie Figuur 4.

Er kan echter door schaal en de aard van de werkzaamheden en de omvang van het plangebied op voorhand worden uitgesloten dat er negatieve effecten zullen optreden op de wezenlijke waarden en kenmerken van de groene buffer. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

² <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>

³ Vanwege de grote afstand niet op figuur 6 weergegeven.

4 Beschermde houtopstanden

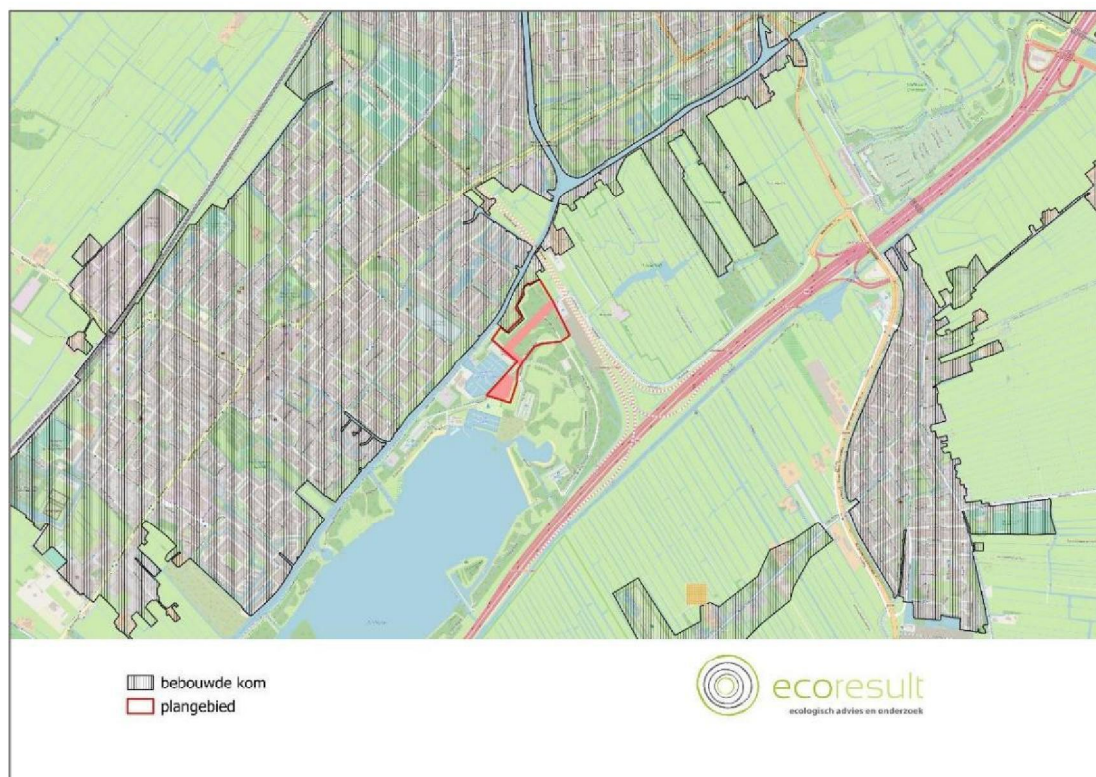
4.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied bevindt zich buiten de bebouwde kom van Voorschoten (zie Afbeelding 7). Binnen het plangebied wordt meer dan 10 are aan bomen gekapt. Vanwege de ligging buiten bebouwde kom en de geplande kap van meer dan 10 are bomen, kan de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden worden overtreden.

In dit geval dient zes weken voorafgaand van het vellen een kapmelding gedaan te worden bij de provincie.

Binnen drie jaar nadat een houtopstand is geveld dient op de plaats van velling te worden herplant of moet er sprake zijn van een natuurlijke verjonging. Als Gedeputeerde Staten het kappen niet toestaan, dan wordt dat binnen zes weken gemeld aan de melder en de grondeigenaar.

Het is mogelijk een ontheffing aan te vragen die vrijstelling biedt voor de herplantplicht. Een dergelijke ontheffing kan bij het bevoegd gezag (Omgevingsdienst Haaglanden) worden aangevraagd.

Figuur 5: Het plangebied gelegen buiten de bebouwde kom (gearceerd) van Voorschoten. Kaartbron: OpenStreetMap.

4.2 Omgevingsvergunning

Wellicht is voor het verwijderen van de bomen een omgevingsvergunning activiteit kappen van de gemeente nodig. In de bomenverordening van uw gemeente ligt vast voor welke houtopstanden deze vergunning nodig is.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 Soorten Vogelrichtlijn

5.1.1 Bronnenonderzoek

5.1.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 1: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd op 02-05-2023.

Soort	Beschermingscategorie
Boomvalk	Categorie 4
Buizerd	Categorie 4
Gierzwaluw	Categorie 2
Grote gele kwikstaart	Categorie 3
Havik	Categorie 4
Huismus	Categorie 2
Kerkuil	Categorie 3
Oehoe	Categorie 3
Ooievaar	Categorie 3
Ransuil	Categorie 4
Slechtvalk	Categorie 3
Sperwer	Categorie 4
Steenuil	Categorie 1
Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.	
Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing.	
Categorie 3: Nesten van vogels (niet-koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.	
Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.	

5.1.2 Veldonderzoek

5.1.2.1 Jaarrond beschermde nesten

In 2021 zijn beide deelgebieden van het plangebied nader onderzocht op aanwezige jaarrond beschermde nesten door Ecoresult B.V., als onderdeel van een groter gebied in opdracht van DLR en SBB. In mei 2023 is het plangebied onderzocht op aanwezigheid van grote nesten of holtes. In het deel van de geplande parkeerplaats zijn geen nesten of verblijfplaatsen van vogelsoorten met jaarrond beschermd nest aanwezig. In het tracé van de geplande Verlengde rietpolderweg ook niet, maar daar werd in 2021 wel een horst van de havik en een nest van de buizerd aangetroffen binnen 50 meter afstand. Op grotere afstand van 100-en meters werden nog 1 buizerdnest, een bosuil met jongen en een boomvalknest aangetroffen.

Tijdens een check in broedseizoen 2022 werd vastgesteld dat het nest van de havik uit de boom gewaaid is en er geen nieuw nest van een havik in hetzelfde bosperceel aanwezig was. Ook zat er geen nest van een buizerd meer in het perceel. In 2023 werden tijdens het veldbezoek op 3 mei in geen van beide bospercelen grote nesten aangetroffen. De bomen waren nog goed te bekijken, want er zat nog niet veel blad aan de bomen, terwijl het broedseizoen voor roofvogels en uilen in volle gang is.. De plangebieden zijn geschikt voor vogels met jaarrond beschermde nesten betreffende: boomvalk, buizerd, havik, ransuil en sperwer, maar broedgevallen in de bewuste percelen en binnen een afstand van 100 meter daarvan zijn in 2022 en 2023 niet vastgesteld. Daarnaast zijn de 2 bospercelen onderdeel van de functionele leefomgeving van buizerd, havik, bosuil en mogelijk ransuil, boomvalk en sperwer als foerageergebied.

Binnen beide delen van het plangebied en de directe omgeving zijn potenties voor jaarrond beschermde nesten in gebouwen afwezig. Bebouwing is afwezig en daarmee tevens de volgens het bronnenonderzoek in de omgeving aanwezige gebouwbewonende vogelsoorten: gierzwaluw, huismus, slechtvalk, steenuil en kerkuil en andere gebouwbewonende soorten.

Voor ooievaar zijn geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. Ooievaarsnesten (paalnesten) zijn afwezig. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende beken veelal onder bruggen. Binnen het plangebied ontbreekt dit habitat, waardoor deze soort kan worden uitgesloten.

5.1.2.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied, deel geplande Verlengde rietpolderweg is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten, zoals grote bonte specht, boomkruiper, koolmees en pimpelmees. Het bosje Spaanse aak voor de parkeerplaats bied geen geschikte nestplaatsen vanwege het ontbreken van geschikte holtes. Er zijn geschikte invliegmogelijkheden in de populieren voor deze soorten (zogenaamde Categorie 5-soorten). De directe omgeving van het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals ekster en zwarte kraai. Hiervan zijn op 3 mei 2023 geen nesten aangetroffen binnen beide deelgebieden.

5.1.2.3 Algemene broedvogels

Het plangebied en directe omgeving zijn geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels, zoals zanglijster, merel, winterkoning, tijftjaf, roodborst, houtduif, zwartkop en vink. Algemene vogels kunnen tot broeden komen in bomen, struiken en ondergroei van het plangebied.

5.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.1.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Voor de aanleg van de parkeerplaats en het verleggen van een deel van de Verlengde rietpolderweg zijn de ingrepen beperkt en wordt geen effect verwacht op vogels met jaarrond beschermde nesten. De geplande parkeerplaats Egelskop is in 2021 en 2023 ongeschikt bevonden voor soorten met jaarrond beschermde nesten. Het bosperceel waar de Verlengde rietpolderweg verlegd wordt is wel geschikt.

In 2023 zijn binnen het plangebied geen nestplaatsen van vogels met jaarrond beschermd nest aangetroffen, maar in 2021 broedden een buizerd en een havik binnen de effectafstand in het

perceel met populieren waar de Verlengde rietpolderweg gepland staat. Daarnaast is het plangebied onderdeel van foerageergebied van havik, buizerd en bosuil en mogelijk ransuil, sperwer en boomvalk. Bovendien kunnen ontwikkelingen in het plangebied niet los gezien worden van cumulatieve effecten door andere ontwikkelingen in het gebied.

De werkzaamheden in dit plangebied hebben effect op circa 2,3 hectare van een leefgebied van ruim 70 hectare, 3% van het leefgebied, een verwaarloosbaar percentage, dat feitelijk nog lager ligt omdat de genoemde roofvogels en uilen ook buiten Vlietland foerageren. Het leefgebied is qua omvang en afstand tot nestplaatsen in het plangebied niet-essentieel.

Er worden geen nestplaatsen vernietigd door de geplande werkzaamheden, maar er kan wel effect optreden door cumulatieve effecten. Het populierenperceel waar de Verlengde rietpolderweg verlegd wordt kan na verplaatsing van de weg nog steeds een broedgebied voor roofvogels en uilen vormen.

Op zichzelf staand is de ontwikkeling van de parkeerplaats en het verleggen van de Verlengde rietpolderweg in het plangebied zonder effect op vogels met jaarrond beschermde nesten.

Een actualisatie van het nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nesten in 2024 wordt aanbevolen, mede in relatie tot het totaal aan geplande ontwikkelingen in het gebied en omdat de gegevens van het nader onderzoek uit 2021 3 jaar geldig blijven.

5.1.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten. Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5-soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogelsoorten. In de directe omgeving zijn voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden.

Schadelijke effecten op bezette nesten van Categorie 5-soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord), zie Hoofdstuk 6.

5.1.3.3 Algemene vogels

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied zijn potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels. Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels zijn te voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord), zie Hoofdstuk 6.

5.2 Soorten Habitatrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

5.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 2: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 05-05-2023.

Soort	Soortgroep
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Laatvlieger	Zoogdieren - Vleermuizen
Meervleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Rosse vleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Watervleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Vroedmeesterpad	Amfibieën
Rugstreeppad	Amfibieën
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen
Platte schijfhoren	Weekdieren

5.2.2 Veldonderzoek

5.2.2.1 Vleermuizen

In 2021 zijn beide deelgebieden van het plangebied nader onderzocht op aanwezige vleermuizen door Ecoresult B.V., als onderdeel van een groter gebied in opdracht van DLR en SBB. In het deel van de geplande parkeerplaats Egelskop zijn geen vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig en bevinden zich geen geschikte holtes. In het tracé van de geplande Verlengde rietpolderweg zijn enkele bomen geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen omdat er spechtenholen inzitten of ruimte zit achter de schors. Uit het onderzoek door Ecoresult BV in 2021 is gebleken dat het hele gebied Vlietland essentieel foerageergebied vormt voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis. Ondanks dat, werden er geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen en verblijven de vleermuizen in de bebouwde kom of oude bomen op de nabij gelegen landgoederen buiten het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen waterpartijen aanwezig, die gebruikt kunnen worden door watervleermuizen. In het plangebied staan geen gebouwen, zodat verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten op voorhand worden uitgesloten.

Tabel 3: De vleermuissoorten en bijbehorende ecologische functies die verwacht worden binnen het plangebied.

Soort	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Massawinter-verblijfplaats	Essentieel foerageergebied	Essentieel vliegroute

Gewone dwergvleermuis							
Ruige dwergvleermuis							
Laatvlieger							
Watervleermuis							
Gewone grootoorvleermuis							
Rosse vleermuis							

5.2.2.2 Overige zoogdieren

De aanwezigheid van bever kan op voorhand worden uitgesloten door de afwezigheid van open water binnen het plangebied. De aanwezigheid van wolf kan worden uitgesloten op basis van de zeldzaamheid van deze soort en de binding met bosachtig gebied. Door de ligging van urbaan gebied zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van deze soort op voorhand uitgesloten.

5.2.2.3 Amfibieën

Het plangebied is ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van rugstreeppad en vroedmeesterpad. Geschikt voortplantingswater en/of zandige ondergrond welke als overwinteringsplaats voor deze soorten kan dienen is afwezig binnen het plangebied. Daarnaast is het plangebied ongeschikt voor deze soorten omdat het opgaande beplanting met veel ondergroei en schaduw betreft, een biotoop wat wel door gewone pad wordt gebruikt, maar niet door bovengenoemde soorten.

5.2.2.4 Libellen

Het plangebied is ongeschikt voor gevlekte witsnuitlibel. Deze soort komt voor in poelen of plassen, waarbij de oevers begroeid zijn met struikgewas en ruigere vegetatie. Open water ontbreekt in het plangebied.

5.2.2.5 Weekdieren

Voor platte schijfhoren is het plangebied ongeschikt, aangezien de soort voorkomt in schone, rijk begroeide wateren in laagveengebieden. Open water ontbreekt in het plangebied.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is onderdeel van de functionele leefomgeving van gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen, rosse vleermuizen en gewone grootoorvleermuizen. De locatie van de geplande parkeerplaats Egelskop is ongeschikt voor verblijfplaatsen of leefgebied van vleermuizen.

De werkzaamheden in dit plangebied hebben effect op circa 2,3 hectare van een leefgebied van ruim 70 hectare, 3% van het leefgebied, een verwaarloosbaar percentage. Het leefgebied is qua omvang en ligging binnen het plangebied niet-essentieel.

Er worden geen vaste rust- en verblijfplaatsen vernietigd door de geplande werkzaamheden, maar er kan wel effect optreden door cumulatieve effecten.

Op zichzelf staand is de ontwikkeling van de parkeerplaats en het verleggen van de Verlengde rietpolderweg in het plangebied zonder effect op vleermuizen.

Een actualisatie van het nader onderzoek naar vleermuizen in 2024 wordt aanbevolen, mede in relatie tot het totaal aan geplande ontwikkelingen in het gebied en omdat de gegevens van het nader onderzoek uit 2021 3 jaar geldig blijven..

Het plangebied is voor overige soorten welke beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.3 Nationaal beschermde soorten

5.3.1 Bronnenonderzoek

5.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 kilometer van het plangebied. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 02-05-2023.

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Aardmuis	Zoogdieren	Ja	Wezel	Zoogdieren	Nee
Boommarter	Zoogdieren	Nee	Woelrat	Zoogdieren	Ja
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	Ringslang	Reptielen	Nee
Bunzing	Zoogdieren	Nee	Alpenwatersalamander	Amfibieën	Nee
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Eekhoorn	Zoogdieren	Nee	Gewone pad	Amfibieën	Ja
Egel	Zoogdieren	Ja	Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Haas	Zoogdieren	Ja	Meerkikker	Amfibieën	Ja
Hermelijn	Zoogdieren	Nee	Vinpootsalamander	Amfibieën	Nee
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Vuursalamander	Amfibieën	Nee
Konijn	Zoogdieren	Ja	Grote vos	Dagvlinders	Nee
Ree	Zoogdieren	Ja	Grote modderkruiper	Vissen	Nee
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee
Steenmarter	Zoogdieren	Nee	Wilde ridderspoor	Vaatplanten	Nee
Veldmuis	Zoogdieren	Ja	Wolfskers	Vaatplanten	Nee
Vos	Zoogdieren	Ja			

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Zoogdieren

Het plangebied en de directe omgeving zijn geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreft o.a. de egel en verschillende soorten (spits-) muizen. Bomen met holten en grote boomnesten zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste

rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van boommarter en eekhoorn is uitgesloten. Buiten het plangebied is in 2021 wel de steenmarter vastgesteld middels cameravallen door Ecoresult B.V. Het plangebied maakt onderdeel uit van foerageergebied van de steenmarter. In het populierenbos waar de Verlengde rietpolderweg verlegd wordt, is door de aanwezigheid van veel omgevallen, grote bomen, ook potentie voor verblijfplaatsen van deze soort.

5.3.2.2 Reptielen

Water ontbreekt binnen het plangebied en broeihopen of droge overwinteringsplaatsen zijn niet aanwezig, zodat het plangebied ongeschikt is voor de ringslang. Ook komt de soort niet zo ver westelijk voor. De waarnemingen aan de noordoostzijde van het plangebied, hebben betrekking op uitgezette dieren nabij een volkstuinencomplex aan de noordoostzijde van N206 tussen de A4 en Leiden. Op basis van het voorkomen en het ontbreken van broeihopen kan ringslang worden uitgesloten. Voor Alpenwatersalamander ontbreken watergangen in een bosrijke omgeving, waardoor deze soort is uitgesloten.

5.3.2.3 Amfibieën

Het plangebied is enkel geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad, bastaardkikker, meerkikker, bruine kikker en kleine watersalamander. Nationaal beschermde soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt kunnen worden uitgesloten.

5.3.2.4 Dagvlinders

Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos. Deze soort komt voor in vochtige bossen en boomgaarden. Het perceel met Spaanse aak is volledig ongeschikt voor deze soort. Het populierenperceel is ongeschikt door het ontbreken van iep en wilde kers. De soort heeft een sterk zwervend karakter en waarnemingen rondom het plangebied hebben betrekking op zwervende exemplaren.

5.3.2.5 Vissen

Nationaal beschermde vissen, zoals grote modderkruiper, worden niet verwacht. Open water is in het plangebied niet aanwezig.

5.3.2.6 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor muurbloem of andere muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Door de ligging van het plangebied in een omgeving, met bosrijke vegetatie op voedselrijke bodem zijn geschikte groeiplaatsen voor soorten als glad biggenkruid, kartuizer anjer, schubvaren, wilde ridderspoor en wolfskers in het plangebied derhalve niet aanwezig.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied kan aanwezigheid van de steenmarter niet worden uitgesloten. De soort is hier in 2021 door Ecoresult B.V. vastgesteld en in het populierenperceel kunnen vaste rust en verblijfplaatsen van deze soort aanwezig zijn.

Een actualisatie van het nader onderzoek naar steenmarter in 2024 wordt aanbevolen, mede in relatie tot het totaal aan geplande ontwikkelingen in het gebied en omdat de gegevens van het nader onderzoek uit 2021 3 jaar geldig blijven..

Het plangebied is tevens geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, gewone pad en bruine kikker. Negatieve effecten op deze soorten zijn niet op voorhand uit te sluiten, maar nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Daarnaast geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad, bruine kikker, egel en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

Voor overige vrijgestelde en niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4 Invasieve exoten

Tijdens het veldbezoek zijn invasieve exoten vastgesteld in het plangebied. Reuzenberenklauw en/of andere invasieve exoten zijn aanwezig.

6 Vervolgstappen

6.1 Algemeen

In voorliggend hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de op basis van de effectbeoordelingen benodigde nader onderzoeken en mogelijk verdere vervolgstappen.

6.2 Beschermde gebieden

In Tabel 5 is in een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde gebieden.

Tabel 5: Tabel met verwachte effecten van de ontwikkeling op beschermde gebieden en de te nemen vervolgstappen.

Type	Afstand tot plangebied	Negatief effect	Nader onderzoek	Mitigerende maatregelen	Ontheffing
Natura 2000	5,3 km	Mogelijk	Aerius	Nee	Mogelijk
Natuurnetwerk Nederland	800 m	Nee	Nee	Nee	Nee
Beschermde grasland in de Bollenstreek	8 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Belangrijk weidevogelgebied	800 m	Nee	Nee	Nee	Nee
Groene buffers	0 m	Nee	Nee	Nee	Nee
Beschermde houtopstanden	0 m	Ja	Nee	Ja	Melding

6.3 Beschermde soorten

In Tabel 6 is een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde soorten.

Tabel 6: Mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied, de verwachte functies en te nemen vervolgstappen.

Beschermingsregime	Soortgroep	Soort	Geschikt / aanwezig	Functie	Negatief effect*	Nader onderzoek****	Ontheffing nodig	(Mittigerende) maatregelen (aantal)
Vogelrichtlijn	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Boomvalk, Buizerd, Havik, Sperwer	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Ja, 4 bezoeken in de periode april – juli met een periode van tenminste 10 dagen tussen de bezoeken. Het gaat hier om 4 bezoeken omdat het onderzoek voor boomvalk pas vanaf 1 mei kan beginnen, waardoor een extra bezoek nodig is.	Mogelijk	Mogelijk
		Ransuil	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Ja, 3 bezoeken in de periode 20 februari – 20 juli met een periode van tenminste 10 dagen tussen de bezoeken.	Mogelijk	Mogelijk
		Overige soorten jaarrond beschermd nest	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie-5)	Grote bonte specht, boomkruiper, koolmees, pimpelmees	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels**
	Algemene vogels	Houtduif, merel, zwartkop, winterkoning, vink, tijftjaf	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels **
Habitatrichtlijn	Vleermuizen (gebouwbewonend)	Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger	Ja	Essentieel functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, in de periode 15 mei tot 15 juli door middel van 2 bezoeken en tussen 15 augustus en 15 september middels 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
	Vleermuizen (Boombewonend)	Rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis	Ja	Essentieel functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, in de periode 15 mei tot 15 juli door middel van 2 bezoeken en tussen 15 augustus en 15 september middels 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
	Overig	Platte schijfhoren, rugstreeppad	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee

Nationaal beschermd	Niet vrijgesteld	Steenmarter/boommarter /hermelijn/wezel/bunzing	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Dit kan onderzocht worden door gedurende 6 weken in de periode maart - augustus meerdere cameravallen te plaatsen. Deze camera's dienen op strategische plekken geplaatst te worden op basis van habitat, wissels en sporen. Deze onderzoeksmethodiek is gebaseerd op de onderzoeksrichtlijnen van de provincie Noord-Brabant voor kleine marterachtigen ⁴ .	Mogelijk	Mogelijk
		Ringslang, alpenwatersalamander	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
	Vrijgesteld	Diverse amfibieën en grond gebonden zoogdieren	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats, Essentieel leefgebied	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Zorgplicht***
Invasieve exoten		reuzenberenklauw	Ja					

*Een negatief effect is bepaald op basis van de aanwezige potenties en de getoetste maatregelen uit Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader.

** Algemene bescherming vogels: Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met broedvogels. Schadelijke effecten op in gebruik zijnde nesten van vogels zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen in gebruik zijnde nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Bij aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten dienen in samenspraak met een deskundig ecooloog de mogelijkheden bekeken te worden. Eventuele verwijdering van beplanting vindt plaats buiten de broedperiode van de aanwezige soorten (die globaal loopt van 1 maart tot 15 augustus).

*** Zorgplicht algemeen: De zorgplicht dient altijd in acht genomen te worden. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Concreet betekent dit dat wanneer wordt vermoed dat door handelingen of nalaten geen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen mogen worden veroorzaakt. Verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten (voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevraagd) en alle maatregelen te nemen die die negatieve gevolgen kunnen voorkomen, beperken of ongedaan te maken. In de praktijk zal dus wanneer men in het werkterrein een egel of gewone pad aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

****De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt (Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol 2021).

6.4 Onderzoeksp perioden

In Tabel 7 is een overzicht te vinden van de perioden waarin aanvullend onderzoek mag plaatsvinden. Ook zijn het aantal veldbezoeken aangegeven (in de praktijk kunnen veldbezoeken van verschillende soorten mogelijk gecombineerd worden).

Tabel 7: De onderzoeksp perioden voor het benodigde nader onderzoek. De cijfers in de tabel geven het aantal benodigde bezoeken weer. Samengesteld op basis van het Vleermuisprotocol 2021, Handreiking Kleine Marters (2017) en de kennisdocumenten.

Soort	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
AERIUS Berekening												
Roofvogels												
Uilen												
Gewone dwergvleermuis												
Ruige dwergvleermuis												
Gewone grootoorvleermuis												
Laatvlieger												
Rosse vleermuis												
Marteronderzoek	12 weken		6 weken						12 weken			
Nestplaats/Essentieel leefgebied												
Leefgebied in Kraamperiode												
Leefgebied in Paarperiode												
Marteronderzoek												

6.5 Ontheffing

Een ontheffing Wet Natuurbescherming is noodzakelijk in de volgende gevallen

- Indien er een bijdrage in stikstofdepositie wordt vastgesteld
- Wanneer er vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van buizerd, havik, steenmarter, boommarter, of vleermuizen aanwezig zijn en deze functies door de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien.

De initiatiefnemer dient in het bezit te zijn van een ontheffing Wet Natuurbescherming voordat met versturende werkzaamheden kan worden gestart. Ook dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het plaatsen van tijdelijke voorzieningen.

De doorlooptijd van de stikstofvergunning is op dit moment onbekend. U komt alleen in aanmerking voor een vergunning als uw project voldoet aan 1 of meer voorwaarden⁵:

- Door uw activiteit zal de stikstofdepositie lager zijn of gelijk blijven ten opzichte van de huidige situatie.
- Als uw activiteit zorgt voor een toename van de stikstofdepositie, neemt u ook maatregelen waardoor de stikstofdepositie omlaag gaat. Belangrijk is dat de totale stikstofdepositie uiteindelijk lager is dan in de huidige situatie.
- U maakt gebruik van extern salderen: overhevelen van een toestemming voor stikstofuitstoot van een stoppend bedrijf naar uw project. De toestemming geldt voor maximaal 70% van de stikstofuitstoot van het stoppende bedrijf.
- Uit een ecologische toets blijkt dat de stikstofuitstoot van uw activiteit niet leidt tot aantasting van een Natura 2000-gebied.
- Uw activiteit kent een groot maatschappelijk belang en voldoet aan de ADC-toets:
 - (A) geen alternatieven
 - (D) dwingende noodzaak
 - (C) voldoende compenserende maatregelen

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 20 weken (maar hier wordt in de praktijk vaak van afgeweken). Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

⁵ https://www.noord-holland.nl/Loket/Producten_en_Diensten/Producten_op_alfabet/S/Stikstofdepositie_melden

7 Conclusies

In opdracht van Provincie Zuid-Holland heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Verlengde rietpolderweg en parkeerplaats Egelskop te Vlietland. De aanleiding voor dit verzoek betreft de voorgenomen werkzaamheden binnen het plangebied om de infrastructuur aan te pakken. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. De 2 deelgebieden verschillen van elkaar: voor de parkeerplaats Egelskop geldt, dat hier geen enkele potentie voor beschermde soorten aanwezig is. Voor het verleggen van de Verlengde rietpolderweg geldt, dat hier wel potenties voor beschermde soorten aanwezig zijn, maar dat deze op basis van nader onderzoek in 2021 en een check grote nesten in 2022 en 2023 worden uitgesloten, behalve voor de steenmarter. Aangezien de gegevens van het nader onderzoek uit 2021 na 3 jaar verlopen zijn, wordt een actualisatie van het nader onderzoek in 2024 aanbevolen. Cumulatieve effecten zijn niet uitgesloten; er staan ook andere ontwikkelingen gepland in de aangrenzende delen van Vlietland.

Uit voorliggende quickscan is gebleken dat:

- Gebiedsbescherming
 - Wet Natuurbescherming
 - Een bijdrage van stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase van dit project niet op voorhand is uit te sluiten.
 - Overige effecten (geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of menselijke aanwezigheid) op Natura 2000-gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.
 - Omgevingsverordening Zuid-Holland
 - Effecten op beschermde gebieden onder de Omgevingsverordening Zuid-Holland kunnen op voorhand worden uitgesloten.
 - Gemeentelijke kaarten
 - Effecten op gemeentelijk beschermde gebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten.
- Houtopstanden
 - Het onderdeel Houtopstanden van de Wet Natuurbescherming wordt voor deze ontwikkeling overtreden. Melding is maatregelen zijn verplicht.
- Beschermde soorten
 - Negatieve effecten zijn op de volgende beschermde soorten en functies niet op voorhand uit te sluiten:
 - Steenmarter: vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied
 - Negatieve effecten op overige soorten die vallen onder de bescherming van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, of die nationaal beschermd zijn kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 6) is noodzakelijk om vast te stellen of deze potentiële natuurwaarden aanwezig zijn binnen het plangebied, en om te bepalen of de werkzaamheden negatieve effecten zullen hebben. Is dit het geval, dan dient mogelijk een ontheffing Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd, en dienen er mitigerende maatregelen te worden getroffen.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 Literatuur

- **5.1.2e** 2021. Quicksan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland. Plangebied: Vlietlanden, Gemeente Leidschendam-Voorburg Rapportkenmerk: ER20210121v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.
- **5.1.2e** 2021. Nader onderzoek vleermuizen, roofvogels en uilen. In het kader van de Wet natuurbescherming. Plangebied: Vlietland parkeerplaats en grondwal. Kenmerk: ER20211119v01. Ecoresult B.V., Dordrecht

Handreiking Kleine Marters

- **5.1.2e** 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, Den Bosch

Kennisdocumenten soorten

- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12

Vleermuisprotocol 2021

- Anoniem, 2021. Vleermuisprotocol 2021. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging

8.2 Internet

Beschermde gebieden & soorten

- <https://ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/omgevingsbeleid/>
- <https://calculator.aerius.nl/wnb/>

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied

Verlengde rietpolderweg, oostkant. De verlegging van de weg loopt door de opening in het groen midden in beeld. Foto **5.1.2e** | Ecoresult BV

Verlengde rietpolderweg, huidig tracé. Langs het huidig tracé staan essen, zonder natuurwaarde voor beschermde soorten.. Foto **5.1.2e** | Ecoresult

Perceel parkeerplaats Egelskop, noordkant. Het perceel met Spaanse aken heeft geen potenties voor beschermde soorten. Foto **5.1.2e** Ecoresult

Verlengde rietpolderweg, in het bosperceel. De verlegging van de weg loopt door een bosperceel met omgevallen bomen. Hier is het potentieel voor verblijfplaatsen van steenmarter. **5.1.2e**
5.1.2e | Ecoresult

Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader

Wet natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelen tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in drie categorieën.

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000-gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000-gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag de oppervlakte van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Toetsing stikstofemissies Natura 2000

Sinds 2 november 2022 is de partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door bij AMvB aangewezen activiteiten van de bouwsector komen te vervallen. Als gevolg hiervan is de werkwijze van vóór 1 juli 2021 omtrent stikstofdepositie in de gebruiksfase weer actueel geworden. De effecten van stikstofuitstoot, en de daarbij behorende stikstofdepositie dienen daarom weer getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening. Ook stikstofemissies als gevolg van de gebruiksfase zoals bewoning, gebruik van een utiliteitsgebouw of verkeersaantrekkende werking dienen wel getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening.

Indien er sprake is van stikstofdeposities ($>0,00$ mol/ha/jaar) op stikstofgevoelige habitats in Natura2000-gebieden is er sprake van een vergunningsplicht.

Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 8). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als "andere soorten").

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen⁶.

⁶ Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Tabel 8: De verbodsbepalingen behorende bij de verschillende beschermingsregimes zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen;
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;

- o bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Omgevingsverordening Zuid-Holland

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermde gebieden in de Omgevingsverordening is het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingszones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoudt dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid-Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid-Holland betreft dit Belangrijke weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

Kooistra Natuur & Milieu
Rietpolderweg ,
2266BM Leidschendam

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

25204
25204

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

RsUXqwenk9Ud
19 september 2025, 08:06
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Gebruiksfasen 25204 - Referentie
Gebruiksfasen 25204 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2025	45,2 kg/j	512,8 kg/j
2026	43,1 kg/j	468,1 kg/j

Resultaten

Gebruiksfasen 25204 - Referentie
Gebruiksfasen 25204 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
0,01 mol/ha/j	4702118	Meijendel & Berkheide
0,01 mol/ha/j	4702118	Meijendel & Berkheide
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

Gebruiksfase 25204 (Referentie), rekenjaar 2025

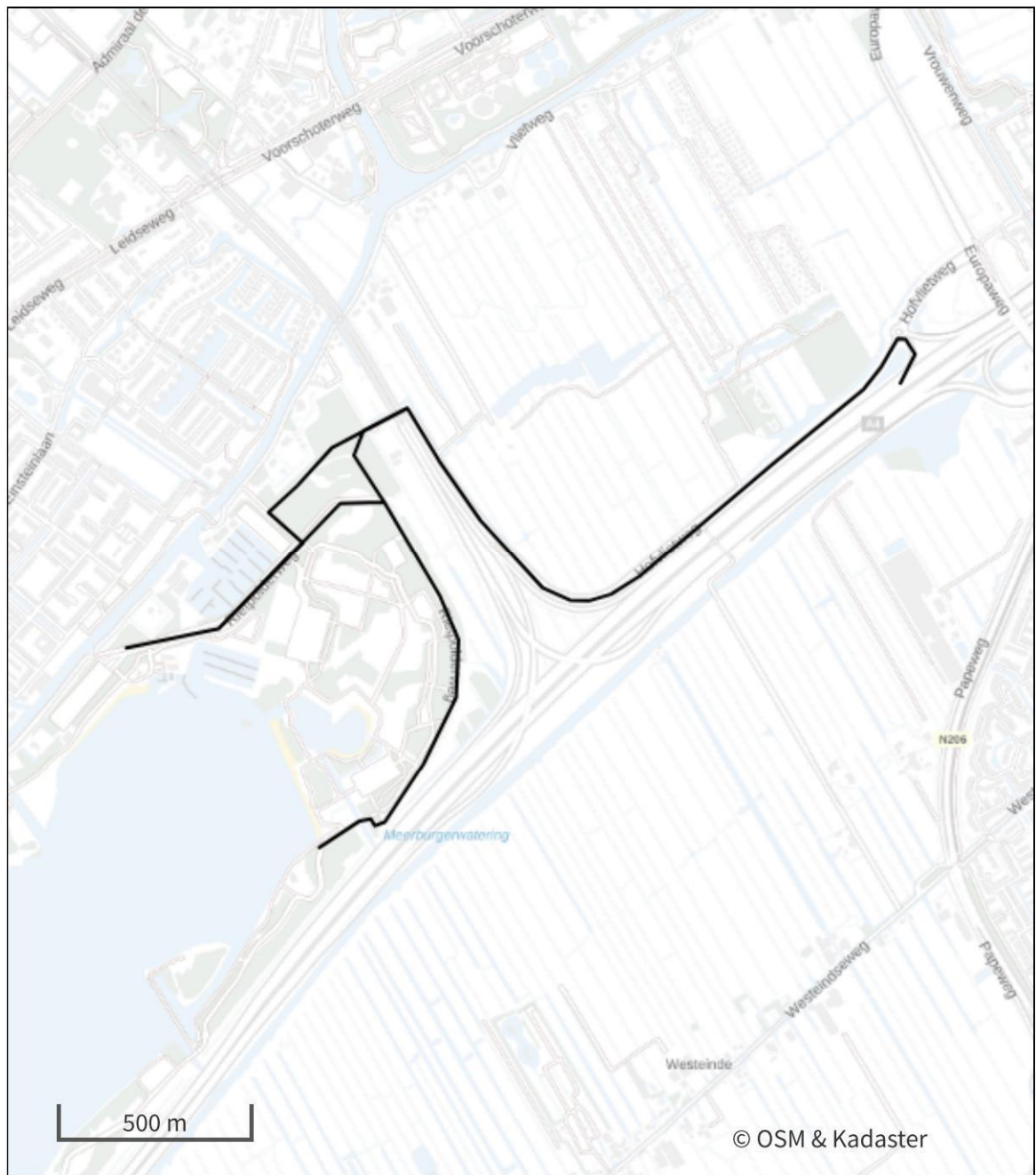
Emissiebronnen	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
 Verkeersnetwerk	45,2 kg/j	512,8 kg/j

Gebruiksfase 25204 (Beoogd), rekenjaar 2026

Emissiebronnen	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
 Verkeersnetwerk	43,1 kg/j	468,1 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Gebruiksfase 25204" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Kennemerland-Zuid

Coepelduynen

Meijendel & Berkheide

Gebruiksfase 25204, Rekenjaar 2025

1 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen gebruiksfase (Hofvlietweg-Oostvlietweg)			Links	Rechts	NO _x	374,8 kg/j
Locatie	X:92429,56 Y:460102,92	Type scherm	-	-	NO ₂	66,8 kg/j	
Lengte	3.126,17 m	Hoogte	-	-	NH ₃	33,0 kg/j	
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-			
Rijrichting	Beide richtingen						
Tunnelfactor	1						
Type hoogteligging	Normaal						
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m						

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.475,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	21,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

2 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen gebruiksfase (Hofvlietweg-Gele Lis)			Links	Rechts	NO _x	138,0 kg/j
Locatie	X:92332,2 Y:460232,94	Type scherm	-	-	NO ₂	24,6 kg/j	
Lengte	3.451,56 m	Hoogte	-	-	NH ₃	12,2 kg/j	
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-			
Rijrichting	Beide richtingen						
Tunnelfactor	1						
Type hoogteligging	Normaal						
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m						

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	492,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	7,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	7,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

Gebruiksfase 25204, Rekenjaar 2026

1 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen gebruiksfase (Hofvlietweg-Oostvlietweg)			Links	Rechts	NO _x	468,1 kg/j
Locatie	X:92436,78 Y:460095,04			-	-	NO ₂	83,9 kg/j
Lengte	3.104,80 m			-	-	NH ₃	43,1 kg/j
Wegtype	Buitenweg			-	-		
Rijrichting	Beide richtingen						
Tunnelfactor	1						
Type hoogteligging	Normaal						
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m						

Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.967,0 /etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	28,0 /etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	28,0 /etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2024.2.1_20250507_5b5649d2ba

Database versie 2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstofdepositie.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over de PDF en AERIUS kunt u vinden in de handleidingen of op onze website.

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

Kooistra Natuur & Milieu
Rietpolderweg ,
2266BM Leidschendam

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

25204
25204

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

RQdUtD6DrjWR
19 september 2025, 08:05
OwN2000-rekengrid

Totale emissie

Bouwfase 25204 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2025	2,1 kg/j	49,7 kg/j

Resultaten

Bouwfase 25204 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

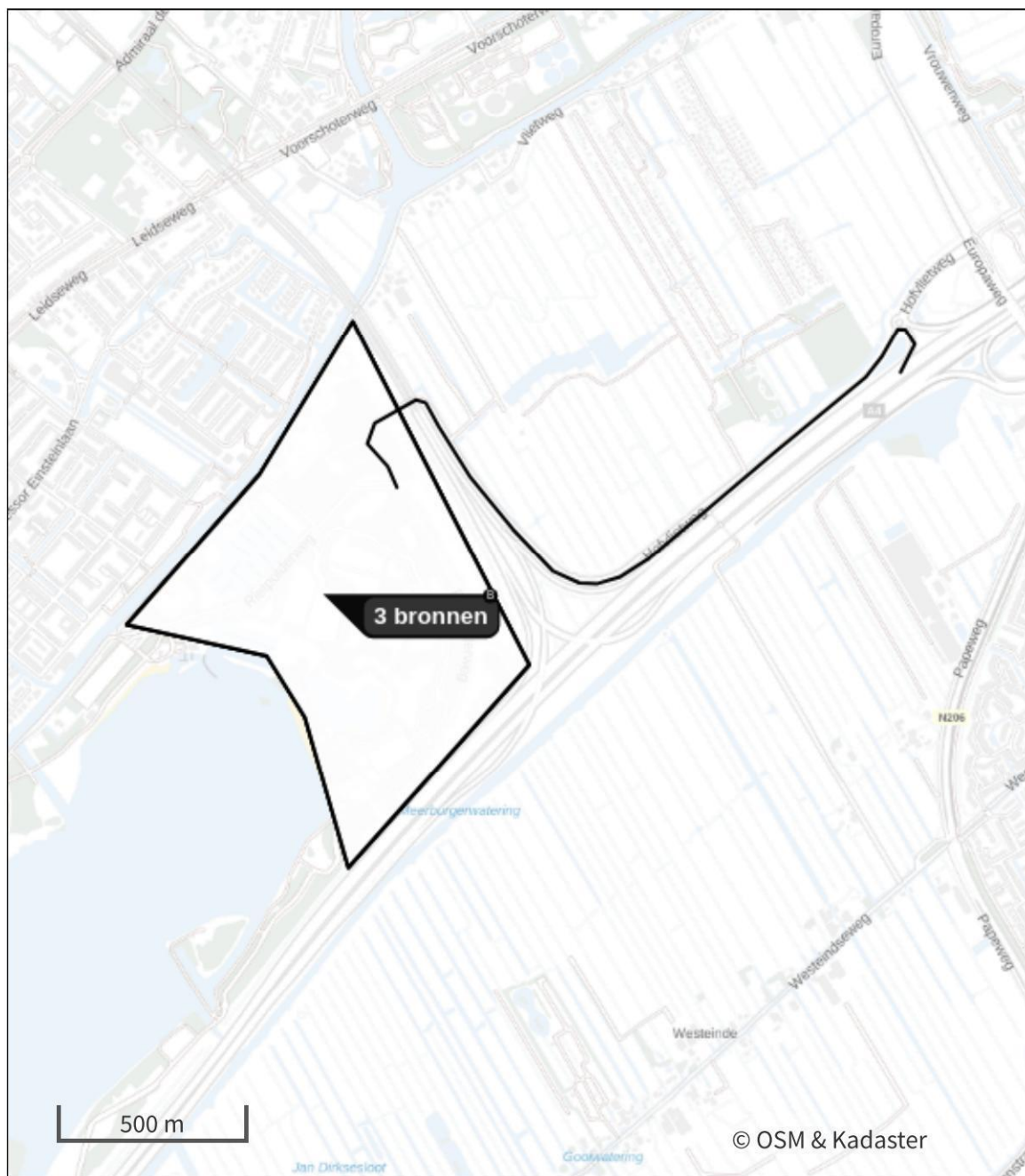
Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
-		
-		
-		
-		
-		

Bouwfase 25204 (Beoogd), rekenjaar 2025

Emissiebronnen

	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
1 Mobiele werktuigen Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning Uitvoeringsfase Grote Egelskop	0,7 kg/j	16,4 kg/j
3 Verkeer Koude start: overig Koude start verkeersbewegingen van en naar plangebied	22,3 g/j	0,1 kg/j
4 Mobiele werktuigen Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning Uitvoeringsfase Rietpolderweg	1,3 kg/j	30,6 kg/j
✖ Verkeersnetwerk	62,9 g/j	2,6 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

	Habitatrichtlijn		Grootste toename (projectberekening)
	Vogelrichtlijn		Grootste afname (projectberekening)
	Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn		Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
	Niet bepaald		

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Bouwfase 25204"
(Beoogd) incl. saldering e/o referentie

Er zijn geen resultaten voor deze weergave.

Bouwfase 25204, Rekenjaar 2025

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Uitvoeringsfase	NO _x	16,4 kg/j			
	Grote Egelskop	NH ₃	0,7 kg/j			
Locatie	X:91943,52					
	Y:459890,54					
Oppervlakte	67,53 ha					
Naam	Stageklasse	Brandstof- verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Asfaltfrees	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	432 l/j	24 u/j	26 l/j	NO _x	2,4 kg/j
					NH ₃	0,1 kg/j
Midigraver (openbreken verharding)	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	560 l/j	40 u/j	34 l/j	NO _x	3,0 kg/j
					NH ₃	0,1 kg/j
Midigraver (ontgraven fundering)	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	560 l/j	40 u/j	34 l/j	NO _x	3,0 kg/j
					NH ₃	0,1 kg/j
Rupskraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	768 l/j	48 u/j	46 l/j	NO _x	4,4 kg/j
					NH ₃	0,2 kg/j
Shovel	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	560 l/j	40 u/j	34 l/j	NO _x	3,0 kg/j
					NH ₃	0,1 kg/j
Overig	alle werktuigen op benzine, 4takt	100 l/j			NO _x	0,4 kg/j
					NH ₃	0,0 kg/j

2 Verkeer | Rijdend verkeer

Naam	Verkeersbewegingen van en naar plangebied		Links	Rechts	NO _x	2,6 kg/j
Locatie	X:92766,66 Y:459950,35	Type scherm	-	-	NO ₂	0,6 kg/j
Lengte	2.294,19 m	Hoogte	-	-	NH ₃	62,9 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte t.o.v. maaiveld	0 m					
Verkeer	Maximum snelheid	Aantal voertuigbewegingen		In file		
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	1.000,0 /jaar		10,0 %		
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar		0,0 %		
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	140,0 /jaar		100,0 %		
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 /jaar		0,0 %		

3 Verkeer | Koude start: overig

Naam	Koude start verkeersbewegingen van en naar plangebied	NO _x	0,1 kg/j
		NH ₃	22,3 g/j
Locatie	X:91943,52 Y:459890,55		
Oppervlakte	67,53 ha		
Type voertuig	Koude starts		
Licht verkeer		500,0 /jaar	
Middelzwaar vrachtverkeer		0,0 /jaar	
Zwaar vrachtverkeer		0,0 /jaar	
Busverkeer		0,0 /jaar	

4 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Uitvoeringsfase	NO _x	30,6 kg/j			
	Rietpolderweg	NH ₃	1,3 kg/j			
Locatie	X:91943,52					
	Y:459890,54					
Oppervlakte	67,53 ha					
Naam	Stageklasse	Brandstof- verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Asfaltfrees	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1440 l/j	80 u/j	86 l/j	NO _x	8,4 kg/j
					NH ₃	0,3 kg/j
Rupskraan	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	1280 l/j	80 u/j	77 l/j	NO _x	7,2 kg/j
					NH ₃	0,3 kg/j
Shovel	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	960 l/j	60 u/j	58 l/j	NO _x	5,3 kg/j
					NH ₃	0,2 kg/j
Wals	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	560 l/j	40 u/j	34 l/j	NO _x	3,0 kg/j
					NH ₃	0,1 kg/j
Asfaltspreidmachine	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	720 l/j	40 u/j	43 l/j	NO _x	4,2 kg/j
					NH ₃	0,2 kg/j
Minigraver	Stage-IV, 2014-2018, 75-560 kW, diesel, SCR: ja	420 l/j	30 u/j	25 l/j	NO _x	2,5 kg/j
					NH ₃	0,1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie 2024.2.1_20250507_5b5649d2ba

Database versie 2024.2.1_5b5649d2ba_calculator_nl_stable

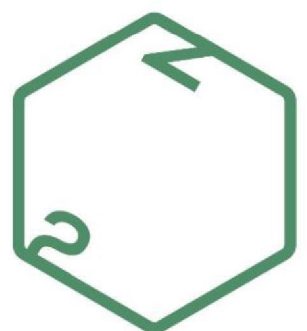
Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

<https://link.aerius.nl/website>

AERIUS Calculator

Stikstofberekening

Rietpolderweg & Grote Egelskop

Aeriusmodel

Uw partner in stikstofberekening

0089

Plangegevens

Naam: **AERIUS-berekening: Rietpolderweg & Grote Egelskop**

Plantype: **AERIUS Calculator 2024.2.1**

Status: **Definitief**

Datum: 19 september 2025

Projectnummer: 25204

Initiatiefnemer: **Arcadis Nederland B.V.**
Betreft project: Omleggen Rietpolderweg & Grote Egelskop
Leidschendam

Opsteller: **Aeriusmodel.nl**
Aeriusmodel.nl is onderdeel van Kooistra Natuur & Milieu
Kleasterdyk 47C,
8831XA Winsum (Frl)
T) 5.1.2e
E) 5.1.2e [@aeriusmodel.nl](mailto:info@aeriusmodel.nl)

Contactpersoon: 5.1.2e

Inhoud

PLANGEGEVENS	2
1. INLEIDING EN VOORNEMEN	4
2. AERIUS-BEREKENING	5
2.1 AERIUS CALCULATOR 2024	5
2.2 ACTUALISATIE AERIUS CALCULATOR	5
3. TOETSING ONTWIKKELING	6
3.1 LIGGING PROJECTGEBIED T.O.V. NATURA 2000-GEBIED	6
3.2 METHODE	6
3.2.1 BEOOGDE SITUATIE	6
3.3 UITGANGSPUNTEN	8
3.3.1 AANLEGFASE (BOUWFASE)	8
3.3.2 GEBRUIKSFASE	11
4. CONCLUSIE	12
BRONNEN	13
BIJLAGE 1: BRANDSTOFVERBRUIK MOBIELE WERKTUIGEN	14
BIJLAGE 2: UITDRAAI AERIUS-CALCULATOR PROJECT 25204	15

1. Inleiding en voornemen

In het recreatiegebied Vlietland, gelegen in de gemeente Leidschendam-Voorburg, voert de Provincie Zuid-Holland een herinrichtingsproject uit om de recreatieve voorzieningen te verbeteren en ruimte te maken voor de ontwikkeling van een recreatiepark. Onderdeel hiervan is de omlegging van de Rietpolderweg inclusief de verwijdering van de bestaande weg en het aanpassen van de inrichting van het gebied. Daarnaast wordt de Grote Egelskop met bijbehorende wandelpaden volledig opgebroken en verwijderd.

Omdat beide maatregelen ruimtelijk en functioneel samenhangen en grotendeels gelijktijdig worden uitgevoerd, zijn zij in deze stikstofberekening samengenomen en doorgerekend als één project.

Doel van het project

Het doel van de herinrichting is het realiseren van een toekomstbestendig recreatiegebied met ruimte voor een recreatiepark, een veilige en efficiënte hoofdontsluiting (nieuwe Rietpolderweg) en een heringerichte openbare ruimte met minder verharding en meer recreatieve kwaliteit.

In de gebruiksfase bestaat de relevante stikstofemissie vrijwel volledig uit wegverkeer op de omgelegde Rietpolderweg. De berekening is daarom opgezet volgens de AERIUS-systematiek “met/zonder project”: in de referentiesituatie is het verkeer gemodelleerd over de oude ligging, in de projectsituatie over de nieuwe ligging, waarbij de oude weglijn op 0 is gezet. Zo wordt uitsluitend de effecten van de bronverplaatsing bepaald en geen autonome groei meegerekend. Als uitgangspunt is aangesloten op de verkeerscijfers uit de ontwerpnota (weekdagetmaal, 2020 incl. ontwikkeling): 1.516 mvt/WDT voor Rietpolderweg noord en 505 mvt/WDT voor zuid (totaal 2.021 mvt/WDT). De voertuigverdeling (licht/middelzwaar/zwaar) is overgenomen uit dezelfde bron en sluit aan bij de recreatieve functie van Vlietland met een beperkt aandeel vrachtverkeer (tekstueel benoemd als maximaal 3% resp. 1,35% + 1,35% in 2020), passend bij het vrachtwagenverbod voor het gebied (bestemmingsverkeer uitgezonderd). Daarmee is de gebruiksfase transparant en herleidbaar gemodelleerd: de verkeersomvang verandert niet door het project, alleen de ligging van de bron, zodat objectief kan worden getoetst of de verplaatsing lokaal tot een toename van depositie leidt nabij Natura 2000-gebieden.

Als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling wordt stikstof uitgestoten, zoals bij de verbranding van fossiele brandstof, welke kan neerslaan in kwetsbare natuur. Initiatiefnemer heeft Aerijsmodel.nl gevraagd om de effecten van deze emissie op kwetsbare Natuur 2000 gebied te onderzoeken. In dit kader is een AERIUS-berekening uitgevoerd.

2. AERIUS-berekening

2.1 AERIUS Calculator 2024

AERIUS Calculator is het 'online rekeninstrument' wat wordt toegepast voor toestemmingverlening voor de Omgevingswet, en de initiatiefnemer en het bevoegd gezag ondersteunt bij het bepalen van de stikstofbelasting op stikstofgevoelige natuur in Nederland en net over de grens.

De Wet natuurbescherming is met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 komen te vervallen. De regels met betrekking tot de bescherming van Natura 2000-gebieden en stikstofdepositie zijn sindsdien opgenomen in hoofdstuk 5 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), in samenhang met het Omgevingsbesluit en het stelsel van algemene en maatwerkregels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

AERIUS Calculator is in de basis een geavanceerde maar gebruiksvriendelijke applicatie, die toegang geeft tot goedgekeurde rekenmodellen en relevante data - zoals emissiefactoren en habitattypen/leefgebieden - die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de impact van stikstofdepositie voor plannen en projecten op stikstofgevoelige natuur.

AERIUS Calculator stelt de gebruiker in staat om activiteiten te definiëren waarbij (stikstof) emissies ontstaan en berekent de verspreiding van die stikstofemissies door de atmosfeer. De gebruiker krijgt inzicht in de stikstofdepositiebijdrage van de ingevoerde activiteiten/emissiebronnen op een vast hexagonengrid binnen Natura 2000-gebieden, eventueel aangevuld met resultaten op rekenpunten die de gebruiker zelf heeft gedefinieerd. Voor verschillende situaties is de gebruiker in staat de stikstofdepositie in de (kwetsbare) natuurgebieden te analyseren en een eventuele vergunningaanvraag voor te bereiden.

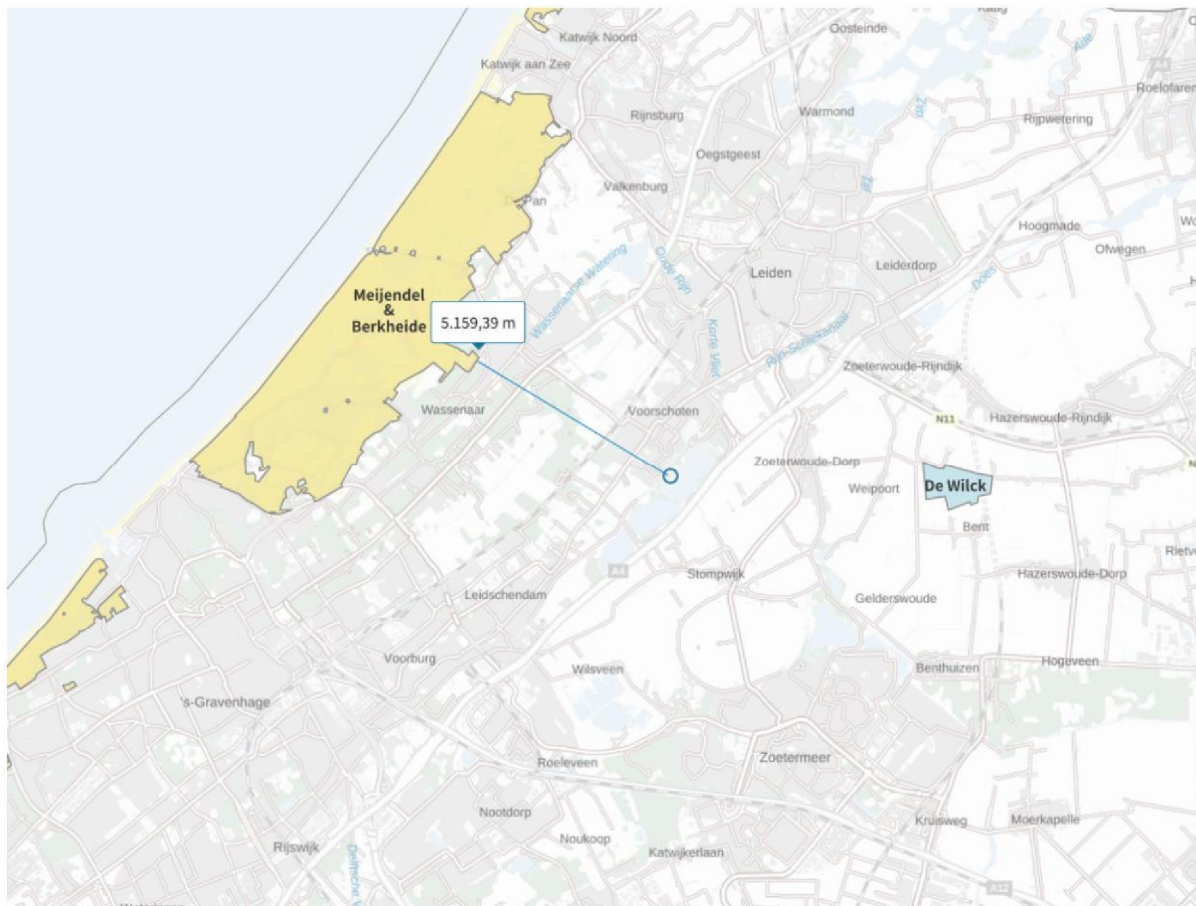
2.2 Actualisatie AERIUS Calculator

AERIUS Calculator en AERIUS Monitor zijn op 1 oktober 2024 geactualiseerd naar versie 2024. Deze actualisatie bevatte de meest recente inzichten uit metingen en wetenschappelijk onderzoek over de stikstofuitstoot en -neerslag. Op deze manier wordt bij toestemmingsverlening en monitoring uitgegaan van de meest actuele gegevens.

3. Toetsing ontwikkeling

3.1 Ligging projectgebied t.o.v. Natura 2000-gebied

Het projectgebied ligt nabij Leidschendam en ligt niet omringd door Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Meijndel & Berkheide) ligt op een afstand van ruim 5,1 kilometer ten westen van het projectgebied. In figuur 3.1 is de ligging van het projectgebied ten opzichte van het meest dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied weergegeven.

Figuur 3.1: ligging projectgebied t.o.v. N2000-gebied

3.2 Methode

3.2.1 Beoogde situatie

Om de emissie/depositie van stikstof, als gevolg van de beoogde situatie te berekenen wordt een onderscheid gemaakt in de aanleg- en gebruiksfase.

Aanlegfase

Betreft de daadwerkelijke bouw van een voorliggend project zoals bouwrijp maken van het projectgebied, aanleg van kabels etc. Tijdens de aanlegfase kan er op twee mogelijke manieren stikstof vrijkomen:

- ➔ Werkvoertuigen op de bouwlocatie:
- betreft het werkmateriaal dat wordt ingezet voor het bouwrijp maken van het projectgebied (voorbereidingsfase);

- bouwfase (realisatiefase);

Voor vrachtverkeer van en naar het projectgebied gedurende de aanlegfase wordt een afzonderlijke bron opgenomen.

Er is een zo exact mogelijke inschatting gemaakt van het brandstofverbruik voor de mobiele werktuigen. Het brandstofverbruik is afhankelijk van de gemiddelde motorbelasting, het bouwjaar en het vermogen van het mobiele werktuig. De gemiddelde motorbelasting zal tussen de 20% en 35%¹ liggen. Er is zodoende gerekend met het pessimistische scenario (35% belasting). Hierbij is rekening gehouden met stationair draaiende mobiele werktuigen. Het beoogde vermogen en bouwjaar van de te gebruiken werktuigen is ingeschat op basis van overleg met de opdrachtgever. Vervolgens hebben we het brandstofverbruik bepaald. Dit is gedaan op basis van de door TNO verstrekte gegevens in de factsheet 'Mobiele werktuigen – stage klasse emissiefactoren'.² Deze gegevens kunnen worden afgelezen in de tabel in Bijlage 1.

- ➔ Verkeersbewegingen naar de bouwlocatie: dit betreft de verkeersbewegingen van- en naar de bouwlocatie. De mate van intensiteit, samenstelling, snelheid en congestie hebben wij zo goed mogelijk in proberen te schatten. Op basis van deze invoer en emissiefactoren uit de database berekent AERIUS de emissie per meter wegvak voor het gekozen rekenjaar, voor stikstofoxiden (NOX en NO2) en ammoniak (NH3). AERIUS verdeelt de lijnbron vervolgens in gelijke stukken en bepaalt de emissie per stuk weg. Ieder stuk weg wordt als een puntbron doorgerekend met zowel SRM-2 (standaardrekenmethode 2) (tot 5 km) als met OPS (Operationeel Prioritaire Stoffenmodel) (vanaf 5 km). Bij de verspreidingsberekening gaat AERIUS uit van bronkenmerken die deels door ons zijn ingevoerd en deels overeenkomen met de bronkenmerken die RIVM hanteert bij het opstellen van de GCN/GDN kaarten.

De verkeersafwikkeling in de aanlegfase moet meegenomen worden tot het punt waarop het geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld, omdat het verkeer zich in hoeveelheid, snelheid, rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg kan bevinden. Volgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State is dit het geval op het moment dat het aan- en afvoerende verkeer zich door zijn snelheid en rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg bevindt.

Gebruiksfase

De Voor de herinrichting van recreatiegebied Vlietland is een AERIUS-berekening opgesteld om de stikstofdepositie als gevolg van de bouwfase te bepalen. Voor de gebruiksfase is géén aanvullende stikstofberekening noodzakelijk. Onderstaande overwegingen motiveren deze keuze:

1. Geen toename in verkeer of intensiever gebruik

De herinrichting betreft voornamelijk de opwaardering van bestaande infrastructuur (zoals wandel- en fietspaden, parkeerplaatsen en groenvoorzieningen) binnen een reeds bestaand recreatiegebied. Er worden géén extra recreatiewoningen, campings of intensieve voorzieningen toegevoegd die structureel leiden tot meer verkeersbewegingen of extra bezoekers.

2. Bestemmingsplan blijft ongewijzigd

De functie van het gebied verandert niet. De recreatieve bestemming blijft behouden en intensiteit van gebruik blijft vergelijkbaar met de huidige situatie. Hierdoor is geen sprake van 'projecttoename' in de zin van stikstofdepositie.

3. Geen emissiebronnen in gebruiksfase

In de gebruiksfase zijn geen stationaire emissiebronnen (zoals motoren, aggregaten of verwarmingsinstallaties) aanwezig. Alle voorzieningen zijn passief (zoals paden, groen en afvalbakken) of worden incidenteel gebruikt (bijvoorbeeld maaien of onderhoud, wat buiten scope valt van structurele stikstofemissie).

4. Vervoersbewegingen blijven gelijk

De beoogde herinrichting maakt het gebied efficiënter en aantrekkelijker voor langzaam verkeer. Dit kan leiden tot een verschuiving van autogebruik naar fiets- of voetverkeer. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat het aantal autobewegingen significant zal toenemen.

3.3 Uitgangspunten

3.3.1 Aanlegfase (bouwphase)

Voor de berekening van de stikstofdepositie is gebruikt gemaakt van kengetallen op basis van ervaringen bij vergelijkbare bouwprojecten elders in het land. In deze gegevens is uitgegaan van het brandstofverbruik per type werkvoertuig. Het (te verwachten) aantal draaiuren is berekend op basis van het aantal dagen dat een werkvoertuig gemiddeld op de bouwplaats staat. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat een werkvoertuig gemiddeld 6 uur per dag gebruikt wordt. Door middel van deze uitgangspunten is een defensieve inschatting gemaakt van het te verwachten gebruik. In praktijk zal het verbruik en daarbij behorende stikstofdepositie, naar verwachting dan ook lager uitvallen.

Deelproject: opbreken Grote Egelskop

Bij de parkeerplaats Grote Egelskop worden sloop- en herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Eerst wordt de asfaltverharding verwijderd met een asfaltfrees. Het gefreesde materiaal wordt in vrachtwagens geladen en afgevoerd. Vervolgens worden de betonstraatstenen, opsluitbanden en halfverharding opgenomen met behulp van een midigraver van circa 20 ton.

Daarna wordt de onderliggende funderingslaag (slakkenmateriaal, circa 40 cm dik) verwijderd met een rupskraan van circa 25 ton. Het vrijgekomen materiaal wordt met kippers afgevoerd. Een shovel wordt ingezet om het terrein schoon te trekken, restmateriaal te verzamelen en het aangevoerde zand voor de nieuwe inrichting te verdelen.

De afrondende werkzaamheden bestaan uit het aanvullen van de vrijkomende ruimte, het verdichten van de bodem met klein materieel zoals trilplaten en het gereedmaken van de locatie voor de toekomstige inrichting.

Tabel 1: mobiele werkvoertuigen | Opbreken parkeerplaats Grote Egelskop

Werkzaamheid	Materieel	Emissieklasse	Vermogen	Draaiuren	Dieselvebruik
Frezen/afvoeren asfalt	Asfaltfrees + kippers	Stage IV	180 kW	± 24 u	18 l/u

Opnemen klinkers/opsluitbanden	Midigraver	Stage IV	120 kW	± 40 u	14 l/u
Opbreken halfverharding	Midigraver	Stage IV	120 kW	± 24 u	14 l/u
Ontgraven fundering (slakken)	Rupskraan	Stage IV	150 kW	± 48 u	16 l/u
Laden/transport op depot	Shovel	Stage IV	120 kW	± 40 u	14 l/u
Bermherstel/afwerking	Overig	—	4-takt	± 20 u	5 l/u
Wegtransport vrijkomend materiaal	Kippers	—	—	± 50 ritten	Verkeer

Deelproject: omlegging en sanering Rietpolderweg

Voor dit deelproject wordt een combinatie van grondverzet-, wegenbouw- en verhardingswerkzaamheden uitgevoerd. De werkzaamheden starten met het verwijderen van de bestaande asfaltverharding van de Rietpolderweg. Hiervoor wordt een asfaltfrees met een motorvermogen van circa 180 kW ingezet. Het gefreesde asfalt wordt direct geladen in vrachtwagens en afgevoerd naar een verwerkingslocatie.

Na het verwijderen van de asfaltlaag wordt de bestaande fundering ontgraven en worden nieuwe cunetten uitgegraven. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd met een rupskraan van circa 30 ton, ondersteund door een shovel die wordt gebruikt voor het verplaatsen van vrijkomende grond en funderingsmateriaal. Naar verwachting wordt de rupskraan circa 80 draaiuren ingezet en de shovel circa 60 draaiuren.

Na afronding van de ontgravingswerkzaamheden wordt de nieuwe fundering aangebracht. Het aangevoerde zand en granulaat wordt door de shovel verdeeld en in lagen aangebracht. De lagen worden verdicht met een wals van circa 10 ton. Vervolgens wordt de nieuwe asfaltverharding aangebracht met een asfaltspreidmachine.

Het project wordt afgerond met de aanleg van opsluitbanden, het afwerken van bermen en het aanbrengen van molgoten. Voor deze kleinschalige werkzaamheden wordt een minigraver van circa 5 ton ingezet. Tot slot worden de markeringen en verkeersmaatregelen aangebracht, zodat de nieuwe weg veilig in gebruik kan worden genomen.

Tabel 2: mobiele werkvoertuigen | omlegging en sanering Rietpolderweg

Werkzaamheid	Materieel	Emissie klasse	Vermogen	Draaiuren	Dieselvebruik
Frezen oud asfalt	Asfaltfrees	Stage IV	180 kW	± 80 u	18 l/u

Cunetten/oud fundering ontgraven	Rupskraan	Stage IV	150 kW	± 80 u	16 l/u
Laden/egaleren	Shovel	Stage IV	150 kW	± 60 u	16 l/u
Verdichten	Wals	Stage IV	120 kW	± 40 u	14 l/u
Aanbrengen asfalt	Asfaltspreidmachine	Stage IV	180 kW	± 40 u	18 l/u
Afwerking/klein graafwerk	Minigraver	Stage IV	120 kW	± 30 u	14 l/u

Verkeersbewegingen naar en van projectgebied

Er wordt uitgegaan van de volgende verkeersbewegingen naar en van de bouwlocatie gedurende de bouw:

Tabel 3: verkeersgeneratie

Verkeersbewegingen	Type verkeer	Verkeersbewegingen (heen/terug)		File
Personen auto's (personeel busjes)	Licht		1.000	10%
Middelzwaar verkeer	Middelzwaar		0	
Vrachtverkeer	Zwaar verkeer		140	100%
	Totale emissie	NOx (kg/j)	2,6	
		NO2 (kg/j)	0,6	
		NH3 (g/j)	62,9	

Wanneer verkeer- en vervoersbewegingen van en naar de inrichting worden meegenomen als emissiebron, dan moet ook bepaald worden tot welke afstand deze moeten worden meegenomen in het onderzoek. Hier zijn in de praktijk geen harde criteria voor. Er dient in alle gevallen een onderbouwde afweging gemaakt te worden tot waar het verkeer meegenomen wordt. De verkeersafwikkeling zal plaatsvinden over de A4 in zuidoostelijke richting. Op deze weg wordt het verkeer geacht te zijn opgenomen in het heersende verkeersbeeld, omdat het verkeer zich in hoeveelheid, snelheid, rij- en stopgedrag niet meer onderscheidt van het overige verkeer dat zich op de betrokken weg kan bevinden.

Voor de verkeersbewegingen naar en van het projectgebied is een onderscheid gemaakt tussen lichtverkeer en middel- en zwaar verkeer. De verkeersbewegingen zijn over het projectgebied heen geprojecteerd aangezien de laad- en loslocaties niet exact bekend zijn.

Licht verkeer (verkeersgeneratie vaklieden)

De totale duur van de aanlegfase duurt maximaal 50 werkdagen. Gedurende deze 50 werkdagen arriveren gemiddeld 10 voertuigen (auto's en busjes) op de bouwplaats per dag. Dit leidt tot een verkeersgeneratie van 20 verkeersbewegingen per dag en 1.000 verkeersbewegingen in totaal (berekening: 10 * 100 werkdagen). Hierbij houden we er rekening mee dat 50%, ofwel 500 stuks, van het verkeer gemodelleerd kan worden met 'koude start'.

Middelzwaar en zwaar vrachtverkeer (o.a. aanleveren bouw materiaal)

Voor het totale project is rekening gehouden met maximaal 70 vrachtwagens (materiaal en aanleveren materieel), dit komt neer op 140 verkeersbewegingen. Het betreft o.a. machines en grondstoffen aan-/afvoer. Uitgegaan wordt dat de werkvoertuigen eenmalig naar de bouwlocatie worden

gebracht/gereden. Voorzichtigheidshalve gaan we uit dat alle verkeersbewegingen zwaar vrachtverkeer betreft. We gaan ervan uit dat er geen verkeer met koude start gemodelleerd hoeft te worden aangezien al het verkeer komt aanrijden, lossen en vertrekken.

3.3.2 Gebruiksfase

Het effect van de omlegging is bepaald met de standaard met/zonder-project-systematiek in AERIUS Calculator. In de referentiesituatie (zonder project) is de Rietpolderweg op de oude ligging gemodelleerd; in de projectsituatie (met project) is uitsluitend de nieuwe ligging actief en zijn de oude wegvakken op 0 gezet. Zo wordt uitsluitend de projectsprong (bronverplaatsing) beoordeeld en geen autonome groei meegerekend.

Verkeer (WDT) en uitgangspunten

Voor de referentie is aangesloten op de ontwerpnota Rietpolderweg: verkeersintensiteiten voor het weekdagetaal. Specifiek voor 2020 inclusief ontwikkeling geldt:

- Rietpolderweg noord (Hofvlietweg – Oostvlietweg): 1.516 mvt/WDT,
- Rietpolderweg zuid (Hofvlietweg – Gele Lis): 505 mvt/WDT, wat samen totaal 2.021 mvt/WDT vormt (leidend totaal voor de referentie). De invoer in AERIUS is per voertuigcategorie (L/MZ/Z) gedaan conform dezelfde bron (waar nodig proportioneel passend gemaakt op het leidende totaal van 2.021). Bovendien is rekening gehouden met het in de nota vastgelegde beperkte aandeel vrachtverkeer (maximaal 3%; 1,5% middelzwaar + 1,5% zwaar), passend bij de recreatieve functie en het geldende vrachtwagenverbod voor Vlietland (bestemmingsverkeer uitgezonderd).

Overige modelkeuzes

Wegtype: buitenweg (fietsstraat/30 km/uur), zonder snelwegprofiel.

- **Stagnatie:** 0% (geen structurele filevorming voorzien).
- **Geometrie:** de nieuwe weglijn is conform DO-tracé ingetekend; segmentatie is toegepast waar de afstand tot Natura 2000 merkbaar wijzigt.

Motivering gekozen methodiek

Deze werkwijze is transparant, reproduceerbaar en sluit aan op de AERIUS-projectbenadering: de vergelijking van oude versus nieuwe ligging toont uitsluitend het verschil door de omlegging. Door het leidende totaal van 2.021 mvt/WDT uit de bron te hanteren en de categorie-invoer daarop te laten sluiten, is de herkomst van de cijfers eenduidig en herleidbaar naar de ontwerpnota.

4. Conclusie

De AERIUS-calculator 2024 geeft als uitkomst van de berekening dat er geen rekenresultaten hoger dan 0,00 mol/ha/j zijn. Voor beschreven project ligt de emissie dan ook niet hoger dan 0,00 mol/ha/j. Als gevolg van de berekende emissie vindt er dan ook géén meetbare verhoging van de depositie NO_x plaats in Natura 2000-gebieden als gevolg van de bouw en gebruik van de beoogde ontwikkeling. De ontwikkeling leidt niet tot een verslechtering van de milieukwaliteit van Natura 2000- gebieden. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden. De AERIUS Calculator 2024 biedt voldoende inzicht in het effect van de voorgenomen activiteit op Natura 2000-gebieden voor het aspect stikstof. De uitkomsten van de berekeningen met de AERIUS Calculator zijn geldig en toepasbaar voor ruimtelijke plannen.

Het aspect stikstof vormt geen belemmering bij de realisatie van het voorgenomen initiatief en het aanvragen van een vergunning in het kader van het geldende stelsel onder de Omgevingswet is dan ook niet noodzakelijk.

De AERIUS-analysebestanden van de uitgevoerde berekeningen met rekenresultaten hebben het kenmerk:

- 25204

Deze bestanden kunnen ter beschikking worden gesteld aan het bevoegde gezag.

Bronnen

¹TNO 2021 373-4553 Mobiele werktuigen - stage klasse emissiefactoren

- Emissiefactoren NOx en NH3 uitstoot mobiele machines
- Notitie NOx en NH3 uitstoot mobiele machines
- Onderbouwing AERIUS emissiefactoren voor wegverkeer, mobiele werktuigen, binnenvaart en zeevaart

²TNO 2021 R11086 Eindrapport dataonderzoek mobiele machines in Nederland

Bijlage 1: Brandstofverbruik mobiele werktuigen

Gemiddelde belasting:		invoer	35%	liters diesel per uur																		
bouwjaar	motorefficiëntie	optimale efficiëntie	maximaal vermogen [kW]																			
			5.1.2e															320		5.1.2e		
1996	1,1495	267,0	2,93	5,19	7,49	9,79	12,09	14,39	16,69	18,99	21,29	23,59	25,88	28,18	30,48	32,78	35,08	37,38	39,68	41,98	44,28	46,58
1997	1,1381	264,3	2,91	5,15	7,42	9,70	11,97	14,25	16,53	18,80	21,08	23,36	25,63	27,91	30,19	32,46	34,74	37,02	39,29	41,57	43,85	46,12
1998	1,1268	261,7	2,88	5,10	7,35	9,61	11,86	14,11	16,37	18,62	20,88	23,13	25,39	27,64	29,90	32,15	34,40	36,66	38,91	41,17	43,42	45,68
1999	1,1157	259,1	2,86	5,05	7,28	9,51	11,75	13,98	16,21	18,44	20,68	22,91	25,14	27,37	29,61	31,84	34,07	36,30	38,54	40,77	43,00	45,23
2000	1,1046	256,6	2,83	5,00	7,21	9,42	11,64	13,85	16,06	18,27	20,48	22,69	24,90	27,11	29,32	31,53	33,74	35,95	38,16	40,37	42,59	44,80
2001	1,0937	254,0	2,81	4,96	7,15	9,34	11,52	13,71	15,90	18,09	20,28	22,47	24,66	26,85	29,04	31,23	33,42	35,61	37,79	39,98	42,17	44,36
2002	1,0829	251,5	2,78	4,91	7,08	9,25	11,42	13,58	15,75	17,92	20,09	22,25	24,42	26,59	28,76	30,93	33,09	35,26	37,43	39,60	41,76	43,93
2003	1,0721	249,0	2,76	4,87	7,01	9,16	11,31	13,45	15,60	17,75	19,89	22,04	24,19	26,33	28,48	30,63	32,77	34,92	37,07	39,21	41,36	43,51
2004	1,0615	246,5	2,73	4,82	6,95	9,07	11,20	13,32	15,45	17,58	19,70	21,83	23,95	26,08	28,21	30,33	32,46	34,58	36,71	38,83	40,96	43,09
2005	1,0510	244,1	2,71	4,78	6,88	8,99	11,09	13,20	15,30	17,41	19,51	21,62	23,72	25,83	27,93	30,04	32,14	34,25	36,35	38,46	40,56	42,67
2006	1,0406	241,7	2,69	4,73	6,82	8,90	10,99	13,07	15,16	17,24	19,33	21,41	23,49	25,58	27,66	29,75	31,83	33,92	36,00	38,09	40,17	42,26
2007	1,0303	239,3	2,66	4,69	6,75	8,82	10,88	12,95	15,01	17,08	19,14	21,20	23,27	25,33	27,40	29,46	31,53	33,59	35,65	37,72	39,78	41,85
2008	1,0201	236,9	2,64	4,65	6,69	8,74	10,78	12,82	14,87	16,91	18,96	21,00	23,04	25,09	27,13	29,18	31,22	33,27	35,31	37,35	39,40	41,44
2009	1,0100	234,6	2,62	4,61	6,63	8,65	10,68	12,70	14,73	16,75	18,77	20,80	22,82	24,85	26,87	28,90	30,92	32,94	34,97	36,99	39,02	41,04
2010	1,0000	232,3	2,59	4,56	6,57	8,57	10,58	12,58	14,59	16,59	18,59	20,60	22,60	24,61	26,61	28,62	30,62	32,63	34,63	36,64	38,64	40,65
2011	0,9900	229,9	2,57	4,52	6,50	8,49	10,47	12,46	14,44	16,43	18,41	20,40	22,38	24,37	26,35	28,34	30,32	32,31	34,29	36,28	38,26	40,25
2012	0,9801	227,6	2,55	4,48	6,44	8,41	10,37	12,34	14,31	16,27	18,24	20,20	22,17	24,13	26,10	28,06	30,03	31,99	33,96	35,92	37,89	39,86
2013	0,9703	225,4	2,53	4,44	6,38	8,33	10,28	12,22	14,17	16,11	18,06	20,01	21,95	23,90	25,84	27,79	29,74	31,68	33,63	35,57	37,52	39,47
2014	0,9606	223,1	2,50	4,40	6,32	8,25	10,18	12,10	14,03	15,96	17,88	19,81	21,74	23,67	25,59	27,52	29,45	31,37	33,30	35,23	37,15	39,08
2015	0,9510	220,9	2,48	4,36	6,26	8,17	10,08	11,99	13,90	15,80	17,71	19,62	21,53	23,44	25,34	27,25	29,16	31,07	32,98	34,88	36,79	38,70
2016	0,9415	218,7	2,46	4,32	6,20	8,09	9,98	11,87	13,76	15,65	17,54	19,43	21,32	23,21	25,10	26,99	28,88	30,77	32,66	34,54	36,43	38,32
2017	0,9321	216,5	2,44	4,28	6,15	8,02	9,89	11,76	13,63	15,50	17,37	19,24	21,11	22,98	24,85	26,73	28,60	30,47	32,34	34,21	36,08	37,95
2018	0,9227	214,3	2,42	4,24	6,09	7,94	9,79	11,65	13,50	15,35	17,20	19,06	20,91	22,76	24,61	26,47	28,32	30,17	32,02	33,88	5.1.2e	37,58
2019	0,9135	212,2	2,40	4,20	6,03	7,87	9,70	11,53	13,37	15,20	17,04	18,87	20,71	22,54	24,37	26,21	28,04	29,88	31,71	33,55	35,38	37,21
2020	0,9044	210,1	2,37	4,16	5,98	7,79	9,61	11,42	13,24	15,06	16,87	18,69	20,51	22,32	24,14	25,95	27,77	29,59	31,40	33,22	35,04	36,85
2021	0,8953	207,9	2,35	4,12	5,92	7,72	9,52	11,31	13,11	14,91	16,71	18,51	20,31	22,11	23,90	25,70	27,50	29,30	31,10	32,90	34,69	36,49

Bron: <https://www.aerius.nl/nl/factsheets/mobiele-werktuigen-stage-klasse-emissiefactoren/13-01-2022>

Bijlage 2: Uitdraai AERIUS-calculator project 25204

HASKONING NEDERLAND B.V.

Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid
t.a.v. Unit GBO – Groen Natuurbescherming
Postbus 550
3300 AN te Dordrecht

Contactweg 47
1014 AN Amsterdam
Netherlands

Telefoon: +31 88 348 95 00

E-mail: info@rhdhv.com

Website: haskoning.com

Ons kenmerk: BH2736-CO-1
Uw kenmerk: D-25-2569509
Datum: 15 augustus 2025
Contact: 5.1.2e
Telefoon: 5.1.2e
E-mail: 5.1.2e@haskoning.com
Classificatie: Vertrouwelijk
Bijlagen: n.v.t.

Natuurbescherming project Vlietland verzoek informatie Natura 2000-activiteit

Geachte 5.1.2e

Onder verwijzing naar uw schrijven van 1 augustus 2025, kenmerk Z-25-457306, waarin verzocht wordt om schriftelijke reactie op de naar aanleiding van de hoorzitting van de bezwarencommissie gehouden op 3 juli 2025 gerezen vragen betreffende het besluit op het handhavingsverzoek van 11 februari 2025, beantwoorden wij deze vragen graag. De onderhavige reactie strekt ertoe de door de bezwarencommissie gestelde vragen te beantwoorden en dient te worden gelezen in samenhang in het geding zijnde processtukken.

Wij behouden ons uitdrukkelijk het recht voor deze reactie te allen tijde aan te vullen of te wijzigen, indien nieuwe feiten of omstandigheden daartoe aanleiding geven dan wel indien het belang van een deugdelijke rechtspleging zulks vereist.

Op de gestelde vragen wordt hierna respectievelijk ingegaan:

1. Dutch Lake Residence (**DLR**) deelt de conclusie van de omgevingsdienst dat de aanleg van zicht- en geluidwerende voorzieningen deel uitmaakt deel van oude afspraken tussen BAM, de Provincie en gebiedspartijen over de verondieping van de Meeslouwerplas en kwaliteitsverbeteringen in Vlietland, en geen onderdeel uitmaakt van het door DLR beoogde project Vlietland.
2. Voor het aanleggen van een grondwal zijn meerdere vergunningen verleend. DLR is op dit moment nog niet voornemens om de grondwal te realiseren. De ontwikkelingen van het recreatiegebied door DLR kunnen plaatsvinden zonder realisatie van de grondwal. Dit

maakt dat dit geen onlosmakelijk onderdeel van het gehele beoogde project Vlietland betreft.

3. Ten aanzien van de conclusie dat de verschillende aanpassingen aan parkeerterreinen gezien moet worden als een onlosmakelijk onderdeel van het door DLR beoogde project Vlietland deelt DLR deze conclusie **niet**.
4. Ten aanzien van de conclusie dat de omlegging van de Rietpolderweg moet worden gezien als een onlosmakelijk onderdeel van het door DLR beoogde project Vlietland deelt DLR deze conclusie **niet**.

Onderbouwing ontbreken onlosmakelijke samenhang

Hoezeer aanpassing van de parkeerterreinen en de omlegging van de Rietpolderweg concreet is neergelegd in het vigerende bestemmingsplan brengt dit nog niet met zich mee dat deze activiteit naar juridische maatstaven een onlosmakelijk onderdeel vormt van het project dat strekt tot realisatie van recreatiewoningen. De wegomlegging en parkeeraanpassingen behelzen een infrastructurele ingreep welke naar aard, functie en uitvoering ondubbelzinnig te onderscheiden valt van de oprichting en exploitatie van recreatiewoningen.

Uit de vaste lijn in de jurisprudentie, waaronder ECLI:NL:RBOBR:2023:602, ECLI:NL:RBGEL:2025:4252 en ECLI:NL:RVS:2023:4471, vloeit voort dat activiteiten slechts als één project in de zin van de Omgevingswet en de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn kunnen worden gekwalificeerd, indien een van de twee activiteiten noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de andere activiteit. Uit de in het proces gebrachte feiten wordt duidelijk dat de omlegging van de Rietpolderweg mede is ingegeven door verkeerskundige motieven, te weten het verbeteren der verkeersveiligheid alsmede het wegwerken van de thans bestaande slinger in de weg en fietssuggestiestrook. Deze beweegredenen zijn op zichzelf staand en geenszins afhankelijk van de totstandkoming van de recreatiewoningen. Evenmin is gebleken dat de recreatiewoningen zonder de omlegging in het geheel niet zouden kunnen worden gerealiseerd; hoogstens zou een aanpassing van de situering dan wel ontsluiting vereist zijn.

Daarnaast is ook sprake van een ruimtelijke scheiding tussen de twee projecten; hoewel in elkaars nabijheid zijn beide projecten technisch en functioneel niet onlosmakelijk met elkaar verbonden en komen deze op enige afstand van elkaar te liggen. Daarnaast geldt ook dat geen organisatorische samenhang bestaat; DLR en de provincie zijn immers twee zeer opzichzelfstaande organisaties die voor wat betreft bestuur en werking niet met elkaar verbonden zijn. De twee organisaties moeten ook elk hun eigen (omgevings)vergunningen voor overige aspecten indienen.

Gelet op het vorenstaande dient te worden geconcludeerd dat de omlegging van de Rietpolderweg en verplaatsing van de parkeerplaatsen enerzijds en de oprichting van recreatiewoningen anderzijds twee afzonderlijke activiteiten betreffen, welke elk zelfstandig kunnen worden beoordeeld en vergund. Uit de omstandigheden volgt weliswaar dat sprake is van zekere samenhang tussen de verschillende activiteiten maar daaruit volgt niet dat reeds daarom al sprake is van één project. Daarmee ontbreekt de noodzakelijke afhankelijkheid welke geboden is voor het aannemen van onlosmakelijke samenhang. Het voornemen dat de provincie enkel vanwege het beoogde project Vlietland de aanpassingen aan de parkeerterreinen en de omlegging van de Rietpolderweg voornemens is, is volgens vaste rechtspraak onvoldoende om de onlosmakelijke samenhang aan te tonen.

Aanvulling rapporten RPS-advies

Betreffende de door de bezwarencommissie opgevraagde rapporten merken wij op dat deze niet in opdracht van DLR zijn opgesteld, maar in opdracht van de provincie. DLR kan daarom niet worden

verplicht tot het overleggen van deze documenten, aangezien zij geen opdrachtgever is geweest voor het opstellen hiervan.

Indien de bezwarencommissie inzage wenst in de volledige rapporten, adviseren wij met klem om contact op te nemen met de provincie als eigenlijke houder van deze stukken. DLR beschikt namelijk alleen over die informatie die haar in het kader van haar betrokkenheid bij het beoogde project Vlietland beschikbaar is gesteld.

5.1.2e

Jurist omgevingsrecht
Mobility & Infrastructure

Johan de Wittstraat 140
Postbus 550
3300 AN Dordrecht
T [078] 770 85 85
F [078] 770 85 84
E algemeen@ozhz.nl
www.ozhz.nl
KvK-nummer: 51291010

AANTEKENEN

Dutch Lake Residence

t.a.v. 5.1.2e

Pascallaan 72

8218 NJ LELYSTAD

Uw e-mail van	15 augustus 2025	Verzenddatum	
Uw kenmerk	BH2736-CO-1		
Reactie op	D-25-2569509, D-25-2573702	Zaaknummer	Z-25-457306
Onderwerp	Reactie op uw antwoord	Ons kenmerk	(Gefleue bij correspondentie dit nummer te vermelden)
	Project Vlietland	Behandeld door	5.1.2e
	Onvolledige projectbeoordeling		5.1.2e
	Waarschuwing		

Geachte,

Eerder bent u door ons geïnformeerd over een verzoek om handhaving van 16 januari 2025, ingediend door de vereniging Vrienden van Vlietland en dat ziet op het project Vlietland te Leidschendam-Voorburg.¹ Bij besluit van 11 februari 2025 hebben wij dit verzoek afgewezen. Hiertegen is door onder andere de vereniging Vrienden van Vlietland bezwaar gemaakt. Naar aanleiding van aanvullende vragen van de adviescommissie voor de bezwaren, hebben wij u op 1 augustus 2025 een brief toegezonden met het verzoek duidelijkheid te verschaffen over het oprichten van zicht- en geluidwerende schermen, het realiseren van een grondwal, het aanpassen van parkeervoorzieningen en het omleggen van de Rietpolderweg. Op 15 augustus 2025 heeft u ons per e-mail van antwoorden voorzien.

Naar aanleiding van uw antwoorden zijn wij tot de conclusie gekomen dat AANVULLEN.

Aanleiding

De adviescommissie voor de bezwaren heeft op 3 juli 2025 op een hoorzitting de ingediende bezwaren besproken. Dutch Lake Residence heeft eerder de Stikstofdepositieberekening Recreatiepark Vlietland², ter toetsing aan Omgevingsdienst Haaglanden voorgelegd. Omgevingsdienst Haaglanden heeft op 20 november 2024 geoordeeld dat deze stikstofberekeningen getoetst en akkoord bevonden zijn.³ Uit de overlegde stukken is gebleken dat er geen omgevingsvergunning nodig is voor een Natura 2000-activiteit. De Vereniging Vrienden van Vlietland voert in bezwaar aan dat het oprichten van zicht- en geluidwerende schermen, het realiseren van een grondwal, het aanpassen van parkeervoorzieningen en het omleggen van de Rietpolderweg, ten onrechte niet in

¹ Dit project betreft het binnen 5,5 jaar realiseren van 222 recreatiewoningen, het opnieuw inrichten van het gebied, land en water toevoegen en het bouwen van een horecagelegenheid.

² Versie 3.0 van Aveco de Bondt van 8 november 2024, met projectnummer 206126008 en de bijbehorende Aeriusberekeningen van 5 november 2024 inzake de realisatie- en gebruiksfase, met kenmerk RkXjLdCxizqX en RTTAqMpZ17u.

³ Daarbij heeft Omgevingsdienst Haaglanden opgemerkt dat, indien de activiteit afwijkt van wat is beschreven in de aangeleverde onderzoeksgegevens, mogelijk een herbeoordeling noodzakelijk is.

deze beoordeling betrokken zijn en dat derhalve niet uitgesloten kan worden dat er sprake is van een Natura 2000-activiteit.

Uw antwoorden van 15 augustus 2025 en onze reactie

Wij hebben u in onze brief van 1 augustus 2025 verzocht te reageren op de bezwaargrond, inhoudende dat niet het gehele beoogde project beschouwd is. Hierna geven wij uw antwoorden weer van 15 augustus 2025, direct gevolgd door onze reactie daarop.

I. Zicht- en geluidwerende schermen

U onderschrijft onze conclusie dat de zicht- en geluidwerende voorzieningen deel uitmaken van oudere afspraken en geen directe relatie hebben met het door u beoogde project Vlietland. De aanleg van deze voorzieningen vloeit voort uit afspraken met meerdere betrokken partijen in het gebied en hebben geen directe relatie met het project Vlietland.

Onze reactie ad I

Wij beschouwen de aanleg van deze voorzieningen niet als onderdeel van het door u beoogde project Vlietland en laten deze activiteit verder buiten beschouwing.

II. Aanleg van de grondwal

U stelt dat voor de aanleg van de grondwal reeds enige vergunningen zijn verleend, maar dat Dutch Lake Residence vooralsnog niet voornemens is om de grondwal te realiseren. U stelt dat het beoogde project Vlietland tevens gerealiseerd kan worden zonder aanleg van de grondwal en dat er derhalve geen sprake is van een onlosmakelijk onderdeel ten aanzien van het gehele beoogde project Vlietland.

Onze reactie ad II

Eerder is door de gemeente Leidschendam-Voorburg een omgevingsvergunning verleend voor de aanleg van de grondwal. Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft voor de aanleg tevens reeds een watervergunning verleend. In uw reactie geeft u niet aan dat de aanleg van de grondwal geen onderdeel uitmaakt van het project Vlietland, maar enkel dat Dutch Lake Residence vooralsnog niet zal starten met de aanleg. Dit overwegende, menen wij dat de realisatie van het beoogde project Vlietland en de aanleg van de grondwal niet zodanig verbonden zijn dat zij in het kader van een passende beoordeling niet anders dan als één project kunnen worden beschouwd. De aanleg van de grondwal kan als een project op zich zelf worden beschouwd, waarvan te zijner tijd zal moeten worden beoordeeld of het vergunningplichtig is, gelet op de dan geldende instandhoudingsdoelstellingen en omstandigheden in het gebied.⁴

III. Aanpassingen parkeerterreinen

U bent van mening dat de aanpassingen aan de verschillende parkeerterreinen niet gezien moeten worden als een onlosmakelijk onderdeel van het beoogde project Vlietland.

Onze reactie ad III

Wij stellen vast dat ten behoeve van het beoogde project Vlietland verschillende parkeervoorzieningen aangepast moeten worden, om zo ruimte te creëren voor de ontwikkeling van de beoogde recreatiewoningen en voor het

⁴ Vergelijk ABRvS 11 juli 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2339, r.o. 22.2.

kunnen parkeren van auto's van bezoekers en bewoners van de recreatiewoningen. Bij het aanpassen van deze parkeervoorzieningen kunnen stikstofemissies optreden. Zonder de aanpassingen van de parkeervoorzieningen kan het project niet uitgevoerd worden zoals dat nu is beoogd. Tevens zouden deze aanpassingen niet op deze wijze plaatsvinden als het project Vlietland niet gerealiseerd zou worden. Uit rechtspraak vloeit voort dat bij de beoordeling van een Natura 2000-activiteit alle aspecten van het project die, op zichzelf of in combinatie met andere projecten de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen brengen, moeten worden geïnventariseerd.⁵ Derhalve constateren wij dat de aanpassingen van de parkeervoorzieningen onlosmakelijk onderdeel uitmaken van het beoogde project Vlietland en ten onrechte niet voorgelegd zijn in het verzoek om een beoordeling door Omgevingsdienst Haaglanden.

IV. Omlegging Rietpolderweg

U stelt dat de beoogde omlegging van de Rietpolderweg weliswaar concreet is neergelegd in het vigerende bestemmingsplan, maar dat dit nog niet maakt dat daarom de omlegging als onlosmakelijk onderdeel van het beoogde project Vlietland beschouwd moet worden.

Onze reactie ad IV

Bij de omlegging van de Rietpolderweg kunnen stikstofemissies gepaard gaan in de aanlegfase en kunnen stikstofemissies optreden in de gebruiksfase als gevolg van verkeersbewegingen. Van de Provincie hebben wij vernomen dat de omlegging van de Rietpolderweg niet zou plaatsvinden indien het project Vlietland niet zou doorgaan. Dat de verkeerssituatie door de omlegging zou verbeteren, is geen reden om te kunnen veronderstellen dat de omlegging dan alsnog plaats zou vinden. Ook kan het project Vlietland – op de wijze zoals dat nu beoogd is en zoals dit ter beoordeling aan Omgevingsdienst Haaglanden is voorgelegd – niet uitgevoerd worden zonder aanpassing en omlegging van de Rietpolderweg. Aangezien voor de vraag of een beoogd project definieert als Natura 2000-activiteit, alle aspecten van het project die op zichzelf of in combinatie met andere projecten de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen brengen moeten worden beschouwd, menen wij dat ook de omlegging van de Rietpolderweg een onlosmakelijk onderdeel uitmaakt van het project.

Uw onderbouwing met betrekking tot het ontbreken van onlosmakelijke samenhang

In uw brief voert u aanvullende argumenten aan met betrekking tot de veronderstelling dat er geen sprake is van een onlosmakelijke samenhang tussen het beoogde project Vlietland en het oprichten van zicht- en geluidwerende schermen, het realiseren van een grondwal, het aanpassen van parkeervoorzieningen en het omleggen van de Rietpolderweg. Wij zullen hier kort op ingaan voor zover dit de aanpassing van parkeervoorzieningen en de wegomlegging betreft.

Onderscheid tussen activiteiten

U stelt dat de wegomlegging en aanpassing van parkeervoorzieningen infrastructurele ingrepen betreffen, welke naar aard, functie en uitvoering, ondubbelzinnig te onderscheiden vallen van het oprichten en exploiteren van de beoogde recreatiewoningen. U geeft aan dat verschillende activiteiten slechts als één project in de zin van de Vogel- en Habitatrichtlijn kunnen worden gekwalificeerd, indien deze activiteiten noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het gehele project. U verwijst daarvoor naar een drietal uitspraken.

⁵ Vergelijk HvJ EU 7 september 2004, ECLI:EU:C:2004:482, r.o. 54 en 61.

Zoals hiervoor reeds door ons is aangegeven, dient voor de vraag of een beoogd project definieert als Natura 2000-activiteit, alle aspecten van het project, die op zichzelf of in combinatie met andere projecten die de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen brengen, te worden beschouwd. In het onderhavige geval is dit van toepassing met betrekking tot de aanpassingen van de Rietpolderweg en de parkeervoorzieningen. Deze aanpassingen zullen worden gerealiseerd door de provincie Zuid-Holland. De provincie heeft aangegeven dat verkeerskundige verbeteringen ten gevolge van deze aanpassingen een bijkomstig voordeel zijn, maar geen zelfstandige reden zijn voor het uitvoeren van deze activiteiten. Indien het project Vlietland niet uitgevoerd zou worden, dan zouden de aanpassingen ook niet plaatsvinden.

5.1.2e

De door u aangehaalde uitspraak van de Rechtbank Oost-Brabant (ECLI:NL:RBOBR:2023:602) is in het onderhavige geval niet relevant. In die uitspraak oordeelde de rechtbank dat een biomassaverbrandingsinstallatie ten behoeve van energievoorziening, op honderden meters afstand van een faciliteit voor de productie van kunststof, niet onlosmakelijk met deze productiefaciliteit verbonden is en de productiefaciliteit ook op andere wijze energie zou kunnen betrekken, zie overweging 5.5. Met betrekking tot het beoogde project Vlietland is dit niet het geval: de aanpassingen vinden plaats binnen het projectgebied Vlietland en zonder deze aanpassingen kan het project niet op de beoogde wijze worden uitgevoerd. Indien u van mening bent dat het beoogde project Vlietland ook gerealiseerd kan worden zonder de voorziene aanpassingen, dan is het aan Dutch Lake Residence om ons terstond een toetsing aan te leveren waaruit blijkt op welke wijze dit mogelijk is en waarbij nadelige gevolgen voor instandhoudingsdoelstellingen op voorhand uitgesloten kunnen worden.

5.2.1

In de door u aangehaalde uitspraak van de Rechtbank Gelderland (ECLI:NL:RBGEL:2025:4252) is sprake van woningen op verschillende kavels die onafhankelijk van elkaar worden ontworpen en ontwikkeld en los van elkaar worden gerealiseerd, waarbij iedere woning zelfstandig door een individuele partij wordt gebouwd, zie overweging 7.7.⁶ Ten aanzien van het beoogde project Vlietland is dit niet het geval; de aanleg van de parkeervoorzieningen en omlegging van de Rietpolderweg zijn randvoorwaardelijk voor de realisatie van het project Vlietland zoals dat beoogd wordt en eerder ter toetsing aan Omgevingsdienst Haaglanden is voorgelegd.

Dit sluit ook aan bij de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2023:4471), waar u naar verwijst. Daarin wordt in overweging 6.3 geoordeeld dat voor de vraag of voor een project een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit benodigd is, bij het voorafgaande onderzoek alle activiteiten betrokken moeten worden die tezamen één project vormen. Op die wijze is namelijk gewaarborgd dat de gevolgen van het gehele project voor het Natura 2000-gebied bij de toetsing worden betrokken. De beoordeling van de gevolgen van het gehele project dient dan ook uitgangspunt te zijn van de voortoets en van de passende beoordeling. Het opknippen van een project is dan ook in strijd met artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.⁷ Voor wat betreft het feit dat zowel Dutch Lake Residence als de provincie ieder afzonderlijk de onderscheidene activiteiten zal uitvoeren en derhalve zelf benodigde omgevingsvergunningen dient aan te vragen, maakt dit nog niet dat daardoor geen sprake kan zijn van één project. Daarvoor wordt verwezen naar de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 24 augustus 2011.⁸

⁶ Daarbij wordt in overweging 7.8 ook nog eens expliciet door de Rechtbank benoemd dat dit afwijkt van een regulier woningbouwproject.

⁷ Dit kan ook worden afgeleid uit de rechtspraak van het Hof waarin meermalen is geoordeeld dat een passende beoordeling betrekking heeft op alle aspecten van een plan of project (zie bijvoorbeeld het arrest van het Hof van 11 april 2013, Sweetman, ECLI:EU:C:2013:220).

⁸ In ECLI:NL:RVS:2011:BR5684 stelt de Afdeling in overweging 2.2.4: "... Gelet hierop, alsmede op de stukken en het verhandelde ter zitting, is komen vast te staan dat de voorziene verdieping en uitbreiding geen autonome ontwikkeling van de Eemshaven betreffen, maar werkzaamheden die het mogelijk maken om de centrale zoals deze is vergund, te bouwen en in werking te brengen. Ter zitting is

Conclusie

Bij het op 20 november 2024 door Omgevingsdienst Haaglanden beoordeelde stikstofonderzoek zijn de aanpassingen aan parkeervoorzieningen en de omlegging van de Rietpolderweg ten onrechte niet betrokken. Daardoor kan vooralsnog niet uitgesloten worden dat het beoogde project Vlietland kwalificeert als Natura 2000-activiteit. Het realiseren van dit project is dan ook strijdig met artikel 5.1, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet.

Waarschuwing

Wij waarschuwen u dat het uitvoeren van werkzaamheden ten behoeve van dit project een overtreding betreft waartegen wij in beginsel handhavend dienen op te treden. Indien u de werkzaamheden verderzet, dan kunnen wij overgaan tot het treffen van nadere handhavingsmaatregelen, zoals het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang. Wij vertrouwen er echter op dat u gevolg zult geven aan deze waarschuwing. Indien u de conclusie van deze brief niet onderschrijft én de werkzaamheden toch zult verderzetten, dan dient u ons dit terstond te laten weten. Dit kunt u per e-mail doen aan **5.1.2e @ozhz.nl** of schriftelijk aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, t.a.v. Unit GBO – Groen Natuurbescherming, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht.

Eerder hebben wij opgemerkt dat postzendingen, gericht aan Dutch Lake Residence, retour gezonden worden. Derhalve wordt deze brief tevens per e-mail verzonden. Wij verzoeken u uw correcte postadres aan ons kenbaar te maken.

Mogelijkheden

Indien mogelijk, dan kunt u ervoor kiezen de planning van het project aan te passen zodat de realisatie en het gebruik van de recreatiewoningen niet afhankelijk is van het realiseren van parkeervoorzieningen en het omleggen van de Rietpolderweg door andere partijen. Deze optie heeft u zelf **reeds kenbaar** gemaakt in uw reactie per e-mail van 15 augustus 2025. Ook kunt u ervoor kiezen een nieuwe beoordeling te laten uitvoeren waarbij alle onlosmakelijk met het project Vlietland verbonden activiteiten meegenomen worden. Indien uit deze beoordeling zou blijken dat het beoogde project Vlietland toch kwalificeert als Natura 2000-activiteit, dan kunt u overwegen een omgevingsvergunning aan te vragen voor deze activiteit.

5.2.1

Contact

Heeft u vragen, dan kunt u contact opnemen met **5.1.2e** juridisch adviseur bij OZHZ. Deze is bereikbaar via het algemene telefoonnummer **5.1.2e** of per e-mail via **5.1.2e @ozhz.nl**. Indien u behoefte heeft aan een nadere verduidelijking middels een gesprek, dan kunt u dit aangeven en zien wij uit naar een mogelijkheid. Gelieve bij correspondentie het zaaknummer Z-25-457306 te vermelden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

door verweerders en RWE bevestigd dat de centrale zoals deze in de bestreden besluiten is vergund, niet kan worden gebouwd en in werking gebracht indien de uitbreiding van de haven geen doorgang vindt [...] Gelet hierop is de Afdeling van oordeel dat de uitbreiding en verdieping van de haven en de bouw en exploitatie van de centrale zodanig met elkaar verbonden zijn dat deze als één project voor de beoordeling van de vergunningplicht krachtens de Nbw 1998 dienen te worden aangemerkt. [...] De enkele omstandigheid dat een vergunning voor de bouw en het in werking brengen van de centrale en de verdieping en uitbreiding van de Eemshaven door verschillende partijen tezamen zal moeten worden aangevraagd, mag niet in de weg staan aan voornoemde beoordeling daarvan als één project. Verweerders hebben dit miskend."

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

5.1.2e

Juridisch adviseur
Unit Juridisch Advies en Ondergrond van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend

Bijlage:

Kopie:

5.1.2e

AANVULLEND SOORTGERICHT ONDERZOEK VLIETLAND

Vleermuizen, uilen, roofvogels en marters

Ref.: NL202034796.004-R23-935
8 december 2023

Provincie Zuid-Holland

Contactpersoon 5.1.2e
Adres Zuid-Hollandplein 1
2596 AW DEN HAAG

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Projectreferentie NL202034796.004-R23-935
Versie 1.0
Totaal aantal pagina's 34

In verband met digitale verwerking van deze rapportage ontbreekt de handtekening. Dit rapport is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

Projectleider:
Adviseur/auteur:

Controleur:

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever. Alleen aan het originele complete rapport kunnen rechten worden ontleend. Dit rapport mag UITSLUITEND in zijn geheel worden gereproduceerd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Doel van het onderzoek	5
1.3	Onderzoeksvragen	5
1.4	Leeswijzer	5
2	PROJECTOMSCHRIJVING	7
2.1	Plangebied	7
2.2	Ingrep en planning.....	10
3	TOEGEPASTE ONDERZOEKSMETHODE	11
3.1	Roofvogelonderzoek	11
3.2	Uilenonderzoek	12
3.3	Marteronderzoek (boommarter en kleine marterachtigen).....	12
3.4	Vleermuizenonderzoek.....	14
3.4.1	Opzet en uitvoering	15
3.4.2	Controle vleermuiskasten.....	17
3.5	Effectanalyse voorgenomen ingrep.....	17
3.6	Voorzorgsmaatregelen	18
3.7	Advies vervolgtraject	18
4	RESULTATEN ONDERZOEK	19
4.1	Roofvogels	19
4.2	Uilen	19
4.3	Boommarter en kleine marterachtigen	20
4.4	Vleermuizen	21
4.4.1	Gewone dwergvleermuis.....	23
4.4.2	Ruige dwergvleermuis.....	25
4.4.3	Laatvlieger.....	25
4.4.4	Rosse vleermuis.....	26
4.4.5	Watervleermuis, meervleermuis en myotis spec.	27
4.4.6	Vleermuiskasten.....	28
4.4.7	Overige waarnemingen	28
5	EFFECTANALYSE	29
5.1	Roofvogels	29
5.2	Uilen	29
5.3	Boommarter.....	29
5.4	Vleermuizen	30
5.5	Kleine marterachtigen	31
5.6	Algemene muizensoorten, vos, haas, konijn, broedvogels en algemene amfibieën	31
6	VOORZORGSMATREGEN	32
7	CONCLUSIE AANVULLEND ONDERZOEK	33
8	BRONNEN	34

BIJLAGEN

1. Natuurwetgeving
2. Quicksan soorten Wet natuurbescherming
3. Resultaten en waarnemingen vleermuisonderzoek

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Provincie Zuid-Holland is voornemens om langs de snelweg A4 bij het recreatiegebied Vlieland zicht- en geluidswerende voorzieningen te plaatsen. Om de zicht- en geluidswerende voorzieningen te plaatsen dienen meerdere bomen en delen van bestaand bos verwijderd te worden. Daarnaast wordt de bestaande watergang in deelgebied 2 verlegd.

Voor deze ruimtelijke ingreep is een quickscan soorten uitgevoerd (NL202034796.004-R23-533, RPS). Uit deze quickscan is geconcludeerd dat het uitvoeren van aanvullend soortgericht onderzoek naar vleermuizen, uilen, roofvogels, kleine marterachtigen, boommarter en steenmarter noodzakelijk is in deelgebied 1 en deelgebied 2. Dit rapport beschrijft de resultaten, effectanalyse en benodigde vervolgstappen van het aanvullend soortgericht onderzoek in deze deelgebieden. Ook kwam uit de quickscan naar voren dat drie vleermuiskasten in bomen van deelgebied 1 aanwezig zijn. Deze zijn gecontroleerd op gebruikssporen van vleermuizen.

De effectanalyse van de voorgenomen werkzaamheden en benodigde vervolgstappen van deelgebied 4 staan beschreven in de quickscan en maken geen onderdeel uit van deze rapportage. De noodzaak voor toetsing aan het onderdeel 'gebieden' en 'houtopstanden' is separaat behandeld in de quickscan.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van het aanvullend soortgericht onderzoek is inzicht te krijgen in de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten die kunnen voorkomen binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden, wat de functie en populatiegrootte van het plangebied voor die soorten is en wat de effecten zijn van de ingreep op deze soorten. De gegevens voortvloeiend uit het aanvullend soortgericht onderzoek geven duidelijkheid of verdere toetsing met een aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk is.

1.3 Onderzoeksvragen

Het realiseren van de parkeerplaats en de zicht- en geluidswerende voorzieningen kan gevolgen hebben voor de ter plaatse voorkomende beschermde flora en fauna. Mogelijk worden daarbij verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden.

De onderzoeksvragen zijn als volgt:

1. Op welke soorten is het aanvullend onderzoek gericht en welke onderzoeksmethode is daarbij gehanteerd?
2. Welke beschermde soorten zijn binnen de invloedssfeer van de voorgenomen werkzaamheden daadwerkelijk aanwezig en wat is de functie van het plangebied voor die soorten?
3. Welke effecten ondervinden de aanwezige beschermde soorten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, betreft het hier negatieve effecten?
4. Welke voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen om negatieve effecten te voorkomen en daarmee overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen?
5. Is een verdere toetsing ten aanzien van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming en een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk?

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de ligging van het plangebied beschreven, daarnaast zijn de voorgenomen werkzaamheden en planning opgenomen. In hoofdstuk 3 is de onderzoeksmethode beschreven. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het uitgevoerde soortgericht onderzoek, in hoofdstuk 5 is de effectenbeoordeling

opgenomen. Hoofdstuk 6 beschrijft de te nemen voorzorgsmaatregelen. Tot slot zijn in hoofdstuk 7 de conclusie en het advies opgenomen ten aanzien van benodigde vervolgstappen.

2 PROJECTOMSCHRIJVING

2.1 Plangebied

Het plangebied ligt ten zuiden van Voorschoten en Leiden, in de gemeente Leidschendam-Voorburg in de provincie Zuid-Holland. Het plangebied is opgedeeld in drie delen, namelijk deelgebied 1, deelgebied 2 en deelgebied 4. Het aanvullend onderzoek heeft uitsluitend plaats gevonden in deelgebied 1 en deelgebied 2.

De Amersfoortcoördinaten van het plangebied zijn:

- Deelgebied 1: 91-458, 91-459 & 92-459.
- Deelgebied 2: 91-458.

In figuur 2.1 is een korte impressie weergegeven van de twee onderzochte deelgebieden in het plangebied.

figuur 2.1: impressie plangebied. Links: impressie deelgebied 1; rechts: impressie deelgebied 2

Deelgebied 1

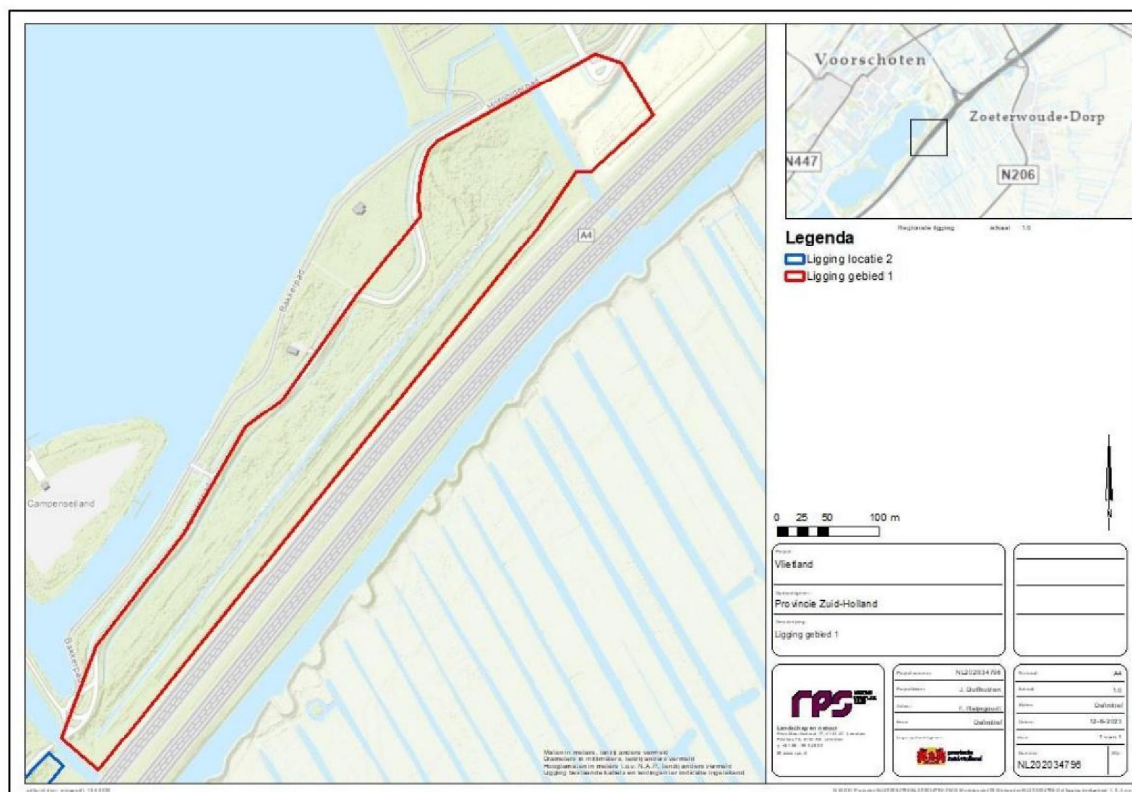
Deelgebied 1 ligt het noordelijkst van de drie deelgebieden. Deelgebied 1 ligt ten zuiden van de parkeerplaats Gele Lis en betreft een bosrijk gebied met voornamelijk populieren en elzen met een onderbegroeiing van struiken. Parallel aan het ruiter- en wandelpad ligt een struweel bestaande uit verschillende struiken en braamstruwelen. Ten oosten van het deelgebied ligt de Rijksweg A4. Parallel aan de Rijksweg, binnen het deelgebied, ligt een watergang. De oevervegetatie van de watergang bestaat vooral uit riet en in het water is veel flab aanwezig en weinig waterplanten. De watergang heeft steile oevers, is ongeveer 1 meter diep, bevat licht troebel water, heeft een sliblaag van ongeveer 20 centimeter en is licht stinkend door organische materialen. Deelgebied 1 grenst aan de west- en zuidkant aan de recreatieplas Vlietland.

Deelgebied 1 grenst aan de noordwestkant aan het wandelpad Hofpolderpad. Parallel aan de watergang in het deelgebied loopt een beheer- en ruiterpad. Langs deze paden zijn (weg)bermen, grasstroken en ruigtes aanwezig. Het enige gebouw, transformator- of elektriciteitshuisje, ligt grenzend aan deelgebied 1 in het midden van het deelgebied en ligt langs het Hofpolderpad. Andere gebouwen zijn niet aanwezig.

Deelgebied 2

Deelgebied 2 ligt ten zuiden van deelgebied 1. Net als deelgebied 1 is in deelgebied 2 een bosschage met voornamelijk populieren, wilgen en elzen aanwezig waarvan in zuidelijke richting de dichtheid van bomen afneemt en meer open plekken aanwezig zijn met struiken, ruigtes en grasvelden. De bomen hebben een onderbegroeiing van verschillende soorten struiken en struwelen. Ook zijn meerdere houtwallen en houtrillen aanwezig. Ten oosten van deelgebied 2 ligt de Rijksweg A4. Parallel aan de Rijksweg, binnen het deelgebied, ligt een watergang. De oevervegetatie van de watergang bestaat vooral uit riet. Waterplanten zijn weinig tot niet aanwezig en flab domineert de watergang. De watergang heeft steile oevers, is ongeveer 1,5 meter diep, bevat licht troebel water, heeft een sliblaag van ongeveer 25 centimeter en is licht stinkend door organische materialen. Ten noorden en zuiden grenst deelgebied 2 aan de recreatieplas Vlietland.

Door het deelgebied lopen enkele beheer-, wandel-, ruiter- en mountainbikepaden. Langs deze paden zijn 2m hoge braamstruwelen aanwezig. Binnen deelgebied 2 zijn geen gebouwen of andere bouwwerken aanwezig.

figuur 2.2: locatie deelgebied 1 op een topografische kaart (rood omlijnd). (Bron: 5.1.2e Nederland)

figuur 2.5: locatie deelgebied 2 op een luchtfoto (blauw omlijnd). (Bron: 5.1.2e Nederland)

2.2 Ingreep en planning

De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd in het plangebied:

- Inrichten van het werkterrein inclusief het plaatsen van rijplaten en het afzetten van het werkterrein.
- Inrichten van een depot voor stalling materiaal en materieel.
- Rooien van vegetatie.
- Aan- en afvoer van grond ten behoeve van het realiseren van de grondwal.
- Grondwerkzaamheden ten behoeve van het realiseren van de grondwal.
- Aanbrengen van een t-element op de grondwallen.
- Verleggen van de watergang in deelgebied 2.
- Aanbrengen van de geluidsschermen op het talud van de grondwal in deelgebied 2.
- Aanbrengen van vegetatie (struweel en bodembedekkende lage planten) op de taluds van de grondwal in beide deelgebieden.
- Aanbrengen van klimmende vegetatie de geluidsschermen in deelgebied 2.
- Plaatsen van een tijdelijke brug.
- Aanbrengen van kabels en leidingen.
- Opruimen van het werkterrein inclusief het afvoeren van rijplaten.

De uitvoering van werkzaamheden start in 2024 en eindigt in 2027.

3 TOEGEPASTE ONDERZOEKSMETHODE

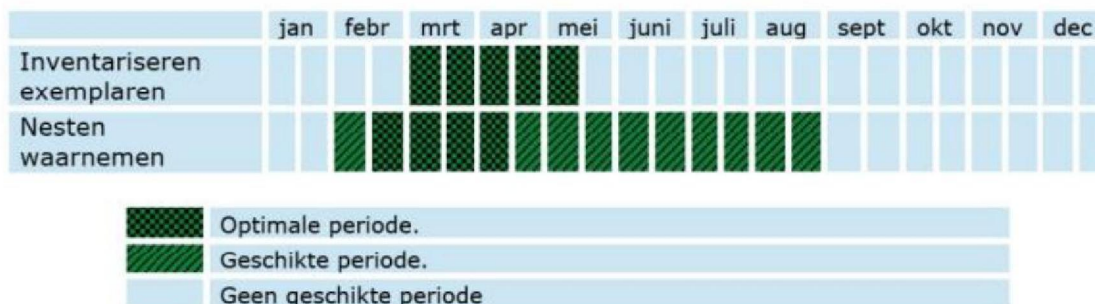
3.1 Roofvogelonderzoek

Tijdens de quickscan soorten (NL202034796.004-R23-533, RPS) zijn grote nesten/horsten waargenomen die mogelijk door roofvogels in gebruik kunnen zijn. Dit onderzoek is gericht op deze mogelijke nesten van roofvogels (zoals buizerd, havik, boomvalk en sperwer).

Het aanvullend onderzoek naar buizerd, havik, boomvalk en sperwer in het plangebied is uitgevoerd conform het Kennisdocument Buizerd (BIJ 12, versie 1.0 juli 2017). Hierbij zijn deelgebied 1 en deelgebied 2 als één onderzoeksgebied onderzocht. Vier veldbezoeken zijn uitgevoerd in de periode van maart tot eind mei, wanneer buizerd en andere roofvogels actief zijn op en rondom het nest (figuur 3.1). De veldbezoeken hebben plaatsgevonden in de ochtend of de middag en onder gunstige weersomstandigheden (geen sterke wind en geen regen). Een periode van ten minste 10 dagen tussen de veldbezoeken is aangehouden. In tabel 3.1 zijn de onderzoeksdata en weersomstandigheden weergegeven.

Het veldbezoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker om op afstand de nesten te kunnen inspecteren. Daarnaast is ook onder het nest gekeken of aanwijzingen aanwezig zijn van nestindicerend gedrag en/of het nest in gebruik is door roofvogels.

Tot slot zijn waarnemingen van roofvogels tijdens de veldbezoeken voor vleermuizen en marters ook genoteerd en meegenomen in de resultaten.

figuur 3.1: onderzoeksperiode voor het waarnemen van broedende buizerds en/of nestindicerend gedrag van buizerds. (Bron: Kennisdocument Buizerd, BIJ 12 versie 1.0 juli 2017)

tabel 3.1: data en weersomstandigheden veldbezoeken voor aanvullend onderzoek naar roofvogels

Datum	Ecologisch deskundige	Functie bezoek	Weersomstandigheden	Tijd
22-03-2023	5.1.2e	Broedactiviteit en/of nestindicerend gedrag	10-11 °C, ZW 3-4 Bft., bewolkt en zonnig	13:00 – 18:00
05-04-2023	5.1.2e	Broedactiviteit en/of nestindicerend gedrag	8-10 °C, NO 3-4(5) Bft., bewolkt en zonnig	09:00 – 16:00
20-04-2023	5.1.2e	Broedactiviteit en/of nestindicerend gedrag	6-8 °C, O 2-3 Bft., bewolkt en zonnig	13:00 – 18:00
16-05-2023	5.1.2e	Broedactiviteit en/of nestindicerend gedrag	11-15 °C, NW 3-4 Bft., zonnig	09:00 – 17:00

3.2 Uilenonderzoek

Het aanvullend onderzoek voor uilen is gericht op aanwezigheid van ransuil en bosuil in het plangebied. Voor beide soorten zijn tijdens de quickscan soorten (NL202034796.004-R23-533, RPS) zowel horsten en nesten van broedvogels in de toppen van bomen (ransuil) waargenomen als meerdere holtes in bomen (bosuil). Andere uilen soorten zoals steenuil en kerkuil komen niet voor in het plangebied en zijn niet meegenomen in het onderzoek.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kennisdocumenten Kerkuil & Steenuil (BIJ 12, versie 1.0 juli 2017). Hierbij zijn deelgebied 1 en deelgebied 2 als één onderzoeksgebied onderzocht. Vier veldbezoeken zijn uitgevoerd in de periode februari tot april, wanneer de dieren actief zijn binnen hun territorium en rondom het nest. De bezoeken zijn uitgevoerd aan het einde van de avond en begin van de nacht (steeds vanaf een uur na zonsondergang tot ongeveer een uur na middernacht) en onder gunstige weersomstandigheden (geen vrieskou, weinig bewolking, weinig wind, weinig tot geen regen). Een tussenperiode van ten minste 10 dagen is aangehouden tussen de veldbezoeken. In tabel 3.2 zijn de onderzoeksdata en weersomstandigheden weergegeven.

Het onderzoek naar uilen is vooral gericht op roepende exemplaren. Daarnaast (indien bekend) zijn geschikte bomen met holtes of horsten bezocht om te kijken of uilen aanwezig zijn. Tot slot zijn waarnemingen van uilen tijdens de veldbezoeken voor vleermuizen en marters ook genoteerd en meegenomen in de resultaten.

tabel 3.2: data en weersomstandigheden veldbezoeken voor aanvullend onderzoek naar uilen

Datum	Ecologisch deskundige	Functie bezoek	Weersomstandigheden	Tijd
23-02-2023	5.1.2e	Roepende uilen	3-5 °C, NW 3-4 Bft., onbewolkt	19:00 – 01:00
23-03-2023	5.1.2e	Roepende uilen	9-11 °C, ZW 4-5(6) Bft., bewolkt en regen	20:00 – 01:30
12-04-2023	5.1.2e	Roepende uilen	5-7 °C, ZW 3-4 Bft., bewolkt en motregen	21:30 – 01:30
27-04-2023	5.1.2e	Roepende uilen	6-8 °C, O 2-3(4) Bft., bewolkt en droog	21:30 – 02:00

3.3 Marteronderzoek (boomarter en kleine marterachtigen)

Het onderzoek naar boomarter en kleine marterachtigen (wezel, hermelijn en bunzing) is uitgevoerd met behulp van wildcamera's en een struikrover (type: RECONYX HF2X HYPERFIRE 2 en Browning 2018 Strike Force PRO XD). Hiermee is duidelijkheid verkregen over de aanwezigheid van boomarter en kleine marterachtigen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden en de functie van het plangebied voor deze soort(en).

Het onderzoek is uitgevoerd op basis van de 'Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming' opgesteld door de Zoogdierverseniging (Provincie Noord-Brabant, 2017). De volgende uitgangspunten zijn aangehouden:

- Het onderzoek vindt plaats in de meest actieve periode, dit is vanaf maart tot en met augustus.
- De wildcamera's zijn een periode van tenminste 6 weken op de locatie actief geweest. Tussentijds zijn controlemomenten uitgevoerd waarbij het lokmiddel, batterijen en opslagkaartjes zijn gecontroleerd en eventueel zijn vervangen.
- Op zes locaties binnen het plangebied zijn wildcamera's geplaatst (vijf wildcamera's en één struikrover) (zie figuur 3.2). De wildcamera's zijn zodanig geplaatst en gemonteerd dat deze optimaal gegevens kunnen verzamelen. Dit zijn kansrijke locaties binnen het plangebied zoals delen in het struweel met een redelijk open structuur bij de grond zodat marters goed waarneembaar zijn en locaties waar het struweel versmald zodat de trefkans van migrerende dieren toeneemt. Ook is rekening gehouden met de kansrijke locaties zoals aangegeven in de quickscan soorten (NL202034796.004-R23-533, RPS).

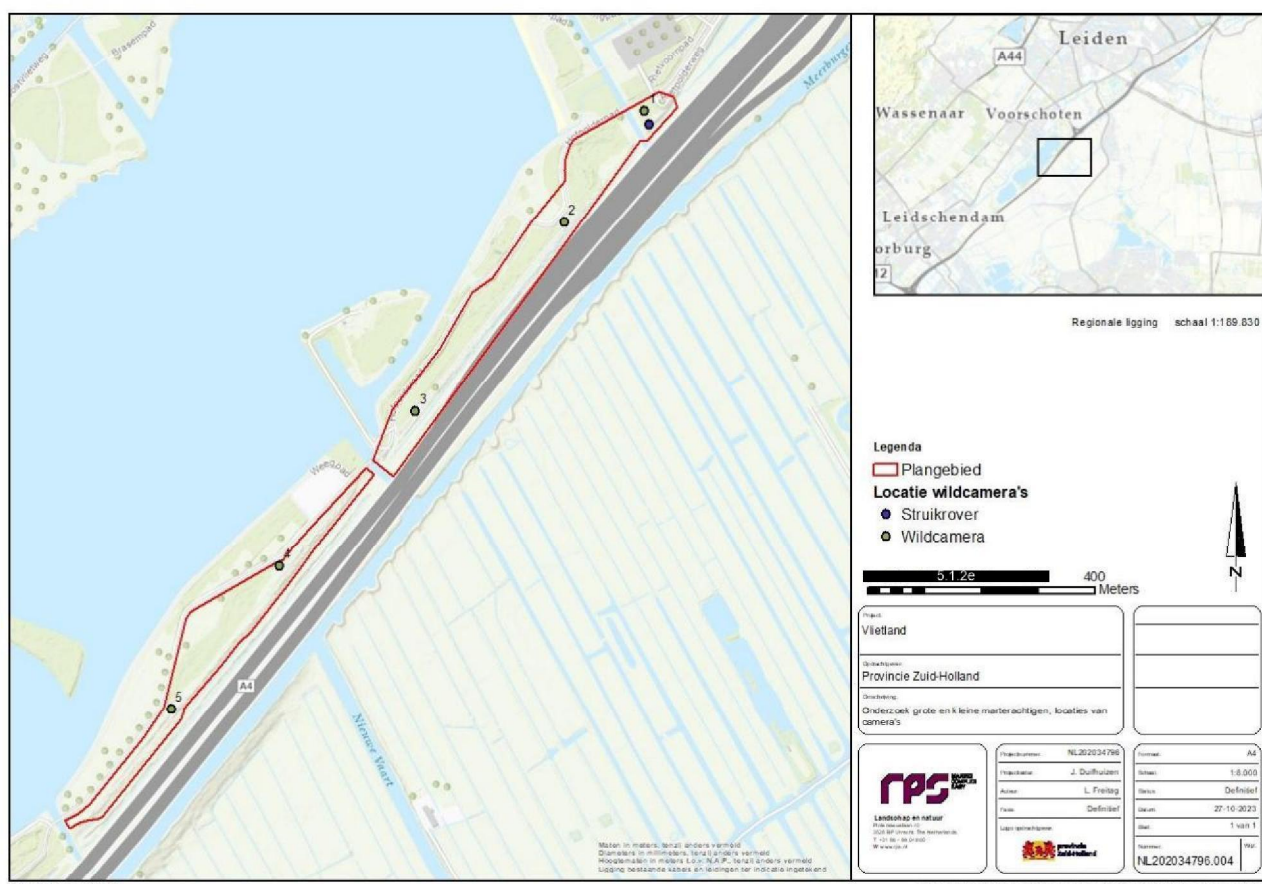
- De camera's hangen 200 tot 400 m van elkaar af, verspreid over ruim een kilometer.
- Bij elke beweging voor de wildcamera, maakt de wildcamera een reeks van drie foto's. Als lokmiddel is een blikje vis (ansjovis op oliebasis) gebruikt die op een paal of boom is vastgeschroefd. De wildcamera's zijn vervolgens gericht op de paal of boom met het lokmiddel. In de blikken zijn gaatjes geprikt zodat de geur van de vis vrijkomt;

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode van 19 juli 2023 tot half september 2023. In tabel 3.3 zijn de data van het plaatsen, controleren en ophalen van de wildcamera's weergegeven. De locaties waar de wildcamera's zijn geplaatst is weergegeven in figuur 3.2. De locaties van de wildcamera's zijn gedurende het onderzoek niet gewijzigd. Alle camerabeelden van alle onderzoeksrondes zijn geanalyseerd op het voorkomen van grote en kleine marterachtigen. Andere beschermde soorten die zijn vastgelegd op de wildcamera zijn ook genoteerd.

Tot slot zijn waarnemingen van marters tijdens de veldbezoeken voor vleermuizen ook genoteerd en meegenomen in de resultaten.

tabel 3.3: veldbezoeken voor camera-onderzoek naar boommarter en kleine marterachtigen

Datum	Ecologisch deskundige	Functie bezoek
19-07-2023	5.1.2e	Plaatsen camera's
07-08-2023	5.1.2e	Controleren onderzoekopstelling
08-09-2023	5.1.2e	Ophalen camera's deel 1
13-09-2023	5.1.2e	Ophalen camera's deel 2

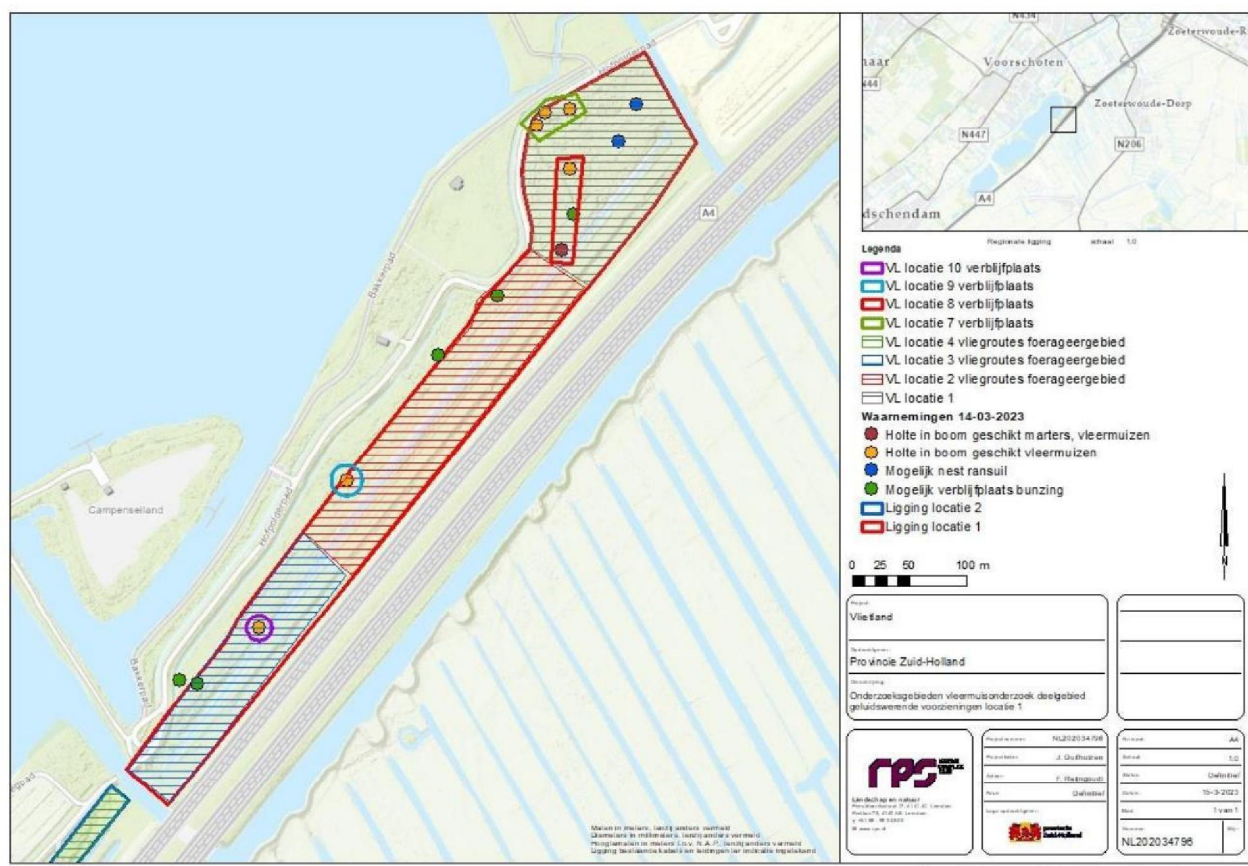
figuur 3.2: locaties van geplaatste wildcamera's voor het marteronderzoek. (Bron: 5.1.2e Nederland)

3.4 Vleermuizenonderzoek

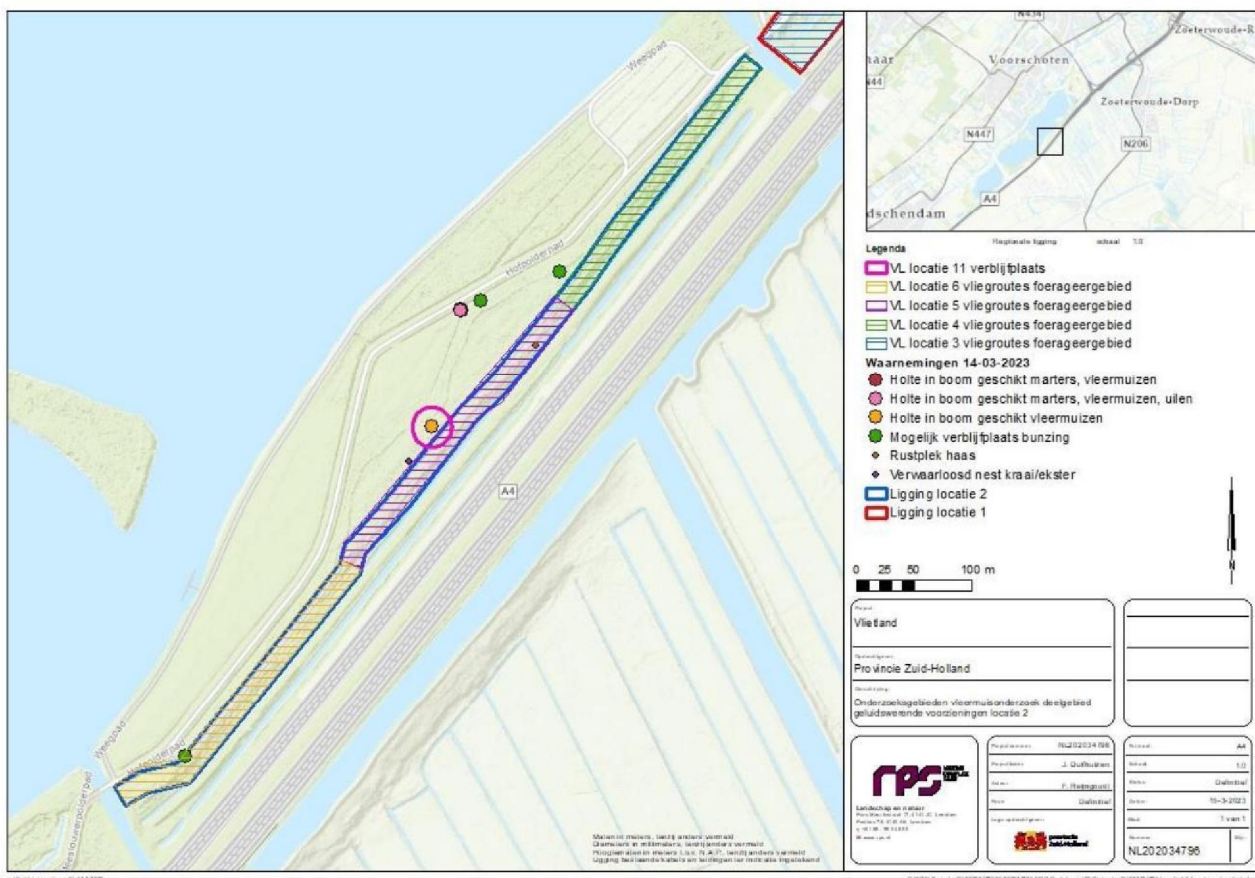
De inventarisatie is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2021. Dit protocol is het resultaat van een evaluatie van het Vleermuisprotocol 2017 door deskundigen van Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. In de laatste versie van het protocol zijn de meest recente ecologische inzichten verwerkt. Werken volgens dit protocol geeft een grote mate van zekerheid dat het onderzoek van voldoende kwaliteit is om een eventuele ontheffingsaanvraag te onderbouwen.

Deze manier van onderzoeken betreft een steekproef gebaseerd op momentopnames. Daarom kan niet uitgesloten worden dat soorten en/of functies niet waargenomen zijn tijdens de inventarisaties of soorten op een ander tijdstip wel aanwezig zijn in en rondom het plangebied. Deze manier van onderzoek doen is aanvaardbaar in termen van de Wet natuurbescherming, omdat de methode en inspanning voldoende invulling geven aan de zorgplicht (artikel 1.11). De initiatiefnemer heeft gedaan wat redelijkerwijs van hem verwacht kan worden.

Figuur 3.3 en 3.4 geven de onderzoekslocaties van het vleermuizenonderzoek weer.

figuur 3.3: ligging van de locaties waar vleermuisonderzoek uitgevoerd is in deelgebied 1. (Bron: 5.1.2e Nederland)

figuur 3.4: ligging van de locaties waar vleermuisonderzoek uitgevoerd is in deelgebied 2. (Bron: 5.1.2a Nederland)

3.4.1 Opzet en uitvoering

Het onderzoek is uitgevoerd tijdens het kraam- en paarseizoen van vleermuizen. In ieder deelgebied is onderzoek gedaan gericht op verblijfplaatsen en gericht op vliegroules en foerageergebied. Iedere locatie uit figuur 3.3 en 3.4 is onderzocht door één vleermuisdeskundige. In tabel 3.4 staan de onderzoeksrondes en weersomstandigheden weergegeven.

Op grond van ligging en aard van het onderzoeksgebied is het noodzakelijk onderzoek te doen in de volgende perioden:

- Kraamperiode: 15 mei – juli: vaststellen aanwezigheid kraam- en zomerverblijfplaatsen, vliegroules en foerageergebied.
- Paarperiode: augustus – september: vaststellen zomer-, paar en winterverblijfplaatsen, massawinter-verblijfplaatsen, vliegroules en foerageergebied.

Vanwege de geringe omvang van de locaties waar verblijfplaatsonderzoek uitgevoerd dient te worden (één of enkele bomen) wordt met de inzet van één vleermuisdeskundige per locatie voldaan aan de voorwaarden die gesteld worden uit het vleermuisprotocol 2021 om voldoende oppervlakte van het onderzoeksgebied tegelijkertijd te zien.

Het aanvullend soortgericht onderzoek naar aanwezigheid van vleermuizen is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type: Pettersson D240x) en opnameapparatuur (Tascam DR-05). Waarnemingen zijn zoveel mogelijk in het veld gedetermineerd op geluid. Daarnaast zijn waarnemingen opgenomen, zowel van soorten die in het veld konden worden gedetermineerd als van waarnemingen die niet met zekerheid konden worden bepaald. Door zichtwaarnemingen is het gedrag en daarmee de functie van het gebied voor

rps.nl

Ref.: NL202034796.004-R23-935 | 8 december 2023

vleermuizen vastgesteld. Vervolgens zijn de opgenomen geluiden ter controle in Batsound geanalyseerd, en waar mogelijk op soort gebracht aan de hand van de criteria uit de literatuur.

De onderzoeksmethode voor zowel verblijfplaatsonderzoek als onderzoek naar vliegroutes en foerageergebied is in dit onderzoek aangepast op de soorten die (mogelijk) voorkomen in het onderzoeksgebied. Daarbij zijn de tussenperiodes tussen de onderzoeksrondes, de voorwaarden aan weersomstandigheden en de data waarin onderzoek voor specifieke soorten plaats moet vinden voor alle mogelijk voorkomende soorten vleermuizen geborgd.

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Het onderzoeksgebied is gedurende de kraamperiode eenmaal 's avonds en eenmaal 's ochtends geïnventariseerd (figuur 3.3 en 3.4). Tussen de eerste en de tweede onderzoeksronde is een tussenperiode van tenminste 20 dagen gehanteerd. Vanwege de geringe omvang van de locaties waar verblijfplaatsonderzoek uitgevoerd diende te worden (één of enkele bomen) is met de inzet van één vleermuisdeskundige per locatie voldaan aan de voorwaarden die gesteld worden uit het vleermuisprotocol 2021 om voldoende oppervlakte van het onderzoeksgebied tegelijkertijd te zien.

Paarverblijfplaatsen

Tijdens de paarperiode is het onderzoeksgebied tweemaal 's avonds, vanaf zonsondergang, geïnventariseerd. Tussen de twee bezoeken voor verblijfplaatsonderzoek is een tussenperiode van tenminste 20 dagen gehanteerd. Vanwege de geringe omvang van de locaties waar verblijfplaatsonderzoek uitgevoerd diende te worden (één of enkele bomen) is met de inzet van één vleermuisdeskundige per locatie voldaan aan de voorwaarden die gesteld worden uit het vleermuisprotocol 2021 om voldoende oppervlakte van het onderzoeksgebied tegelijkertijd te zien.

Vliegroutes en foerageergebied

Eenmaal in de kraamperiode en eenmaal in de paarperiode is een avondbezoek uitgevoerd ten behoeve van onderzoek naar vliegroutes en foerageergebied. Tussen de twee avondbezoeken is een tussenperiode van ten minste acht weken (56 dagen) gehanteerd. Vanwege de omvang van deelgebied 1 en deelgebied 2 zijn beide deelgebieden onderzocht door drie vleermuisdeskundigen. Daarmee is voldaan aan de voorwaarden die gesteld worden uit het vleermuisprotocol 2021 om voldoende oppervlakte van het onderzoeksgebied tegelijkertijd te zien.

De onderzoeksrondes zijn alleen uitgevoerd wanneer het weer daartoe voldoende geschikt was (temperatuur 12 °C of hoger, droog en geen harde wind). Alle waarnemingen zijn direct in een smartphone met GPS in het veld opgeslagen.

tabel 3.4: veldbezoeken en omstandigheden van het vleermuisonderzoek. * FR= 5.1.2e KM= 5.1.2e LV= 5.1.2e LF= 5.1.2e RR= 5.1.2e

Onderzochte functie	Ronde	Locatie	Datum	Ecologisch deskundige*	Tijdstip	Weersomstandigheden
Deelgebied 1						
Vliegroute en foerageergebied	1	1, 2 en 3	12-06-2023	FR, KM, LV	21:55 – 00:30	24 °C, 0-1 Bft., droog en onbewolkt
	2	1, 2 en 3	14-08-2023	LF, LV, RR	21:05 – 23:40	20 – 19 °C, 1 Bft., droog
Kraam- en zomerverblijfplaatsen	1	7 en 8	08-06-2023	LF, LV	21:55 – 00:30	18 °C, 3 Bft., droog en onbewolkt
	2	7 en 8	07-07-2023	LF, LV	02:25 – 05:30	13 °C, 0 Bft., droog en onbewolkt

Onderzochte functie	Ronde	Locatie	Datum	Ecologisch deskundige*	Tijdstip	Weersomstandigheden
	1	9 en 10	14-06-2023	LF, LV	22:00 – 00:35	22 – 17 °C, 2 – 1 Bft., droog en onbewolkt
	2	9	07-07-2023	LF	02:25 – 05:30	14 – 12 °C, 2 Bft., droog, bewolkt
	2	10	06-07-2023	LV	02:25 – 05:30	13 – 12 °C, 2 Bft., droog, bewolkt
	3	7 en 8	18-08-2023	LF, LV	21:00 – 00:00	22 – 23 °C, 2 Bft., droog en bewolkt
Paarverblijfplaatsen	4	7 en 8	08-09-2023	LF, LV	20:15 – 00:00	24 – 17 °C, 1 Bft., droog en onbewolkt
	3	9 en 10	17-08-2023	LF, LV	21:00 – 00:00	19 – 23 °C, 2 – 3 Bft., droog en bewolkt
	4	9 en 10	07-09-2023	LF, LV	20:15 – 00:00	20 °C, 1 Bft., droog en bewolkt
Deelgebied 2						
Vliegrouete en foerageergebied	1	4, 5 en 6	06-06-2023	FR, KM, LF	21:55 – 00:30	14 °C, 3 Bft., droog en onbewolkt
	2	4, 5 en 6	10-08-2023	LF, LV, RR	21:05 – 23:40	18 – 16 °C, 1 Bft., droog en onbewolkt
Kraam- en zomerverblijfplaatsen	1	11	01-06-2023	LF	21:45 – 00:15	13 °C, 3 Bft., droog en bewolkt
	2	11	27-06-2023	LF	02:20 – 05:25	14 °C, 0 Bft., droog en bewolkt
Paarverblijfplaatsen	3	11	22-08-2023	LF	20:50 – 00:00	18 – 14 °C, 2 – 1 Bft., droog en onbewolkt
	4	11	14-09-2023	LF	20:00 – 00:00	17 – 13 °C, 1 Bft., droog en bewolkt

Afwijkingen van het vleermuisprotocol 2021

Het onderzoek is volledig conform het Vleermuisprotocol 2021 uitgevoerd. Afwijkingen van dit protocol zijn niet aan de orde geweest.

3.4.2 Controle vleermuiskasten

De drie vleermuiskasten die in bomen hangen binnen deelgebied 1, zijn op 17-7-2023 gecontroleerd op (gebruiks)sporen van vleermuizen. Hiervoor is gebruikgemaakt van een ladder en endoscoop. De kasten zijn eerst van buitenaf geïnspecteerd en daarna met de endoscoop om de binnenzijde te kunnen zien.

3.5 Effectanalyse voorgenomen ingreep

Uit het aanvullend soortgericht onderzoek volgt of roofvogels, grote en kleine marterachtigen en vleermuizen aanwezig zijn in het plangebied. Indien soorten aanwezig zijn wordt bepaald in welke aantallen, waarbij de maximale aantallen die genoemd worden in hoofdstuk 4 een product zijn van alle waarnemingen van alle onderzoekers op één avond. Daarnaast is onderzocht welke functie(s) het plangebied heeft voor deze soorten. Een effectanalyse is uitgevoerd om de te verwachten effecten, door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden, te bepalen. Het betreft hier een beschrijving van de verwachte tijdelijke negatieve effecten en/of negatieve effecten op de langere termijn als gevolg van de werkzaamheden. De effecten zijn beoordeeld op het niveau van exemplaren.

3.6 Voorzorgsmaatregelen

Wanneer negatieve effecten als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden worden verwacht, dienen voorzorgsmaatregelen te worden opgesteld en nageleefd. Hiermee wordt de functionaliteit van het leefgebied van aanwezige soorten gegarandeerd.

3.7 Advies vervolgtraject

Ten slotte is een advies gegeven voor het vervolgtraject. Uit de rapportage kan naar voren komen dat ondanks het nemen van voorzorgsmaatregelen een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige beschermde soorten niet kan worden voorkomen. In dat geval is de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk, waarvoor een nadere onderbouwing opgesteld dient te worden, inclusief beschrijving van gerichte mitigerende en/of compenserende maatregelen, in aanvulling op dit rapport.

4 RESULTATEN ONDERZOEK

4.1 Roofvogels

Tijdens de vier veldbezoeken tussen maart en half mei zijn in het onderzoeksgebied geen overvliegende, foeragerende of aanwezige roofvogels zoals buizerd, havik, sperwer en boomvalk waargenomen. De aanwezige horsten zijn in deze periode niet in gebruik genomen door roofvogels.

Tijdens de eerste twee veldbezoeken voor roofvogels in maart en april waren de nesten niet in gebruik door roofvogels of andere broedvogels. Tijdens de laatste veldbezoeken waren alle nesten in de bomen in gebruik door zwarte kraaien. Of de zwarte kraaien ook eieren en/of jongen hadden kon niet worden vastgesteld omdat niet in de nesten gekeken kon worden. Bij één nest is een zwarte staart uitstekend gezien en zijn meerdere zwarte kraaien met takjes en/of voedsel waargenomen in de buurt van de nesten. Andere kleinere nesten in de toppen van de bomen zijn in gebruik door soorten zoals houtduif en merel. Geen van deze nesten kunnen gebruikt worden door roofvogels wegens een te klein formaat en/of te weinig stabiliteit van de nesten in de toppen van de bomen.

Tijdens meerdere veldbezoeken van het marteronderzoek zijn één tot twee buizerds foeragerend en roepend waargenomen boven de bomen van deelgebied 1 en 2. De dieren waren niet gebonden aan een specifieke locatie binnen de deelgebieden en vertoonden geen nestindicerend gedrag. Doordat de buizerds enkel buiten de broedperiode foeragerend zijn waargenomen, wordt aangenomen dat het onderzoeksgebied onderdeel uitmaakt van een groter (niet-essentieel) foerageergebied.

In de broedperiode zijn geen roofvogels waargenomen die nestindicerend verdrag vertoonden of anderzijds aanwezig waren binnen het plangebied. Geconcludeerd wordt dat het onderzoeksgebied niet gebruikt wordt om te broeden door roofvogels. Wel zijn deelgebied 1 en 2 onderdeel van een groter foerageergebied van buizerd.

4.2 Uilen

Tijdens de vier veldbezoeken tussen februari en april zijn in het onderzoeksgebied geen exemplaren op zicht van bosuil en ransuil waargenomen. Tijdens het eerste veldbezoek op 23 februari 2023 is een roepende bosuil gehoord ten noorden van het plangebied, rondom de parkeerplaats Gele Lis. Dit exemplaar is ongeveer 35 minuten gehoord. Mogelijk heeft het exemplaar het gebied verlaten en is daarna niet meer gehoord. In de overige veldbezoeken zijn géén roepende bosuilen en ransuilen gehoord. In het onderzoeksgebied is rond de nesten in de bomen en de boomholtes geen activiteit van uilen waargenomen. Ook is geen reactie geweest van bosuil en ransuil op kloppen van de boom of het gebruik van zaklampen.

Tijdens het onderzoek naar roofvogels is naar voren gekomen dat de horsten en andere nesten in de bomen gebruikt worden door zwarte kraai. Doordat deze soort gebruik maakt van deze nesten is het uitgesloten dat ransuil gebruik maken van deze nesten.

Tijdens meerdere veldbezoeken van het vleermuizenonderzoek zijn in de zomer en het najaar roepende ransuilen en bosuilen gehoord en gezien in deelgebied 1 en 2. De dieren waren niet gebonden aan een specifieke locatie binnen de deelgebieden en vertoonden geen nestindicerend gedrag. Doordat de uilen enkel buiten de broedperiode zijn waargenomen, wordt aangenomen dat het onderzoeksgebied onderdeel uitmaakt van een groter (niet-essentieel) foerageergebied.

4.3 Boommarter en kleine marterachtigen

Boommarter

Op alle geplaatste camera's zijn beelden aangetroffen van boommarter (figuur 4.1, tabel 4.1). Het betrof altijd een enkel adult individu. Ook tijdens het vleermuisonderzoek is op 09-06-2023 een marter waargenomen in deelgebied 1 aan de zuidkant van het struweel, in de buurt van camera 1. Gezien de grootte van het dier betrof het vermoedelijk een boommarter of bunzing.

Met de verkregen foto's kunnen dieren niet nauwkeurig individueel herkend worden. Op basis van enkele foto's waarbij de keelvlak wel (gedeeltelijk) goed te zien was lijkt het om twee individuen te gaan. Het territorium van een vrouwtje boommarter is circa 250-350 ha, dat van een mannetje kan overlappen met territoria van meerdere vrouwtjes en is circa 1000-2000 ha groot (Werkgroep boommarter Nederland, 2007). Gezien de afstand tussen de camera's (maximaal 400 m) en de grootte van het onderzoeksgebied (ruim 1 km) zouden alle camera's zich binnen een grote of twee kleinere territoria bevinden. Dit onderschrijft de determinatie van de foto's en aangenomen wordt dat de waarnemingen binnen het onderzoeksgebied van één of maximaal twee individuen zijn. Omdat boommarter op elke camera en vaak meerdere keren per camera is vastgelegd, kan geconcludeerd worden dat deelgebied 1 en 2 onderdeel uitmaken van essentieel leefgebied van boommarter.

Op basis van het camera-onderzoek is enkel de frequente aanwezigheid van boommarter aangetoond. Het is niet mogelijk om op basis van deze beelden de locatie van verblijfplaatsen vast te stellen. Tijdens de quickscan soorten (NL202034796.004-R23-533, RPS) zijn binnen deelgebied 1 en 2 meerdere bomen met geschikte holtes waargenomen, en meerdere locaties met dicht struweel of takkenhopen die mogelijk gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Ook zijn binnen en rondom het onderzoeksgebied konijnen waargenomen tijdens de onderzoeken, waardoor het ook mogelijk is dat boommarter deze hollen gebruikt als rust- en verblijfplaats. Het is aannemelijk dat binnen het onderzoeksgebied of in de directe omgeving daarvan meerdere (vaste) rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Kleine marterachtigen

Op camera 2 zijn beelden van bunzing aangetroffen en op camera 4 beelden van bunzing en wezel (tabel 4.1, figuur 4.2). Ook hierbij betrof het steeds een enkel en adult exemplaar waarbij het niet mogelijk was om dieren op individueel niveau van elkaar te onderscheiden.

Voor bunzing geldt dat een territorium, afhankelijk van lokale omstandigheden, tussen tien en duizenden ha groot kan zijn. De afstand tussen camera 2 en 4 betrof circa 400 m, waardoor ervan wordt uitgegaan dat dit binnen hetzelfde territorium is. Vermoedelijk gaat het om één of maximaal twee individuen. Het onderzoeksgebied wordt gebruikt als foerageergebied en binnen het onderzoeksgebied kunnen meerdere (vaste) rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn in de vegetatie.

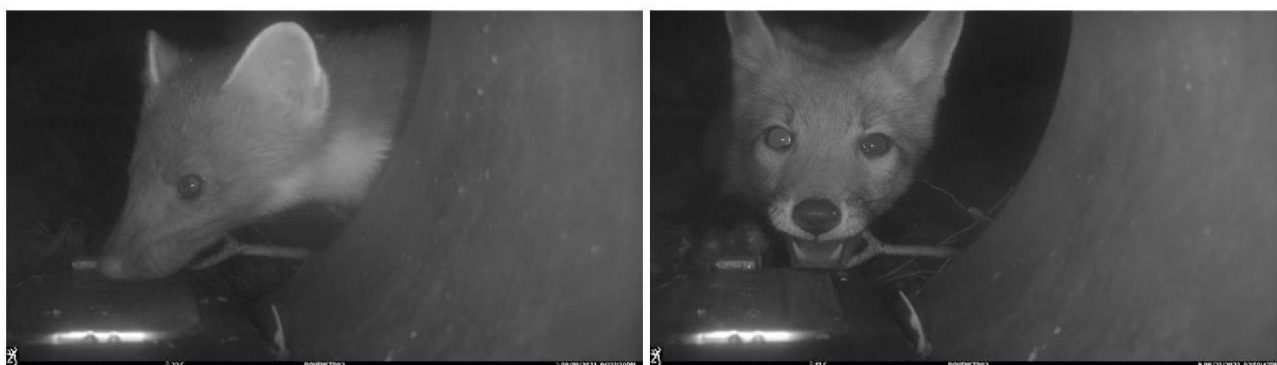
Wezel is uitsluitend op camera 4 vastgelegd. Deze soort is over het algemeen moeilijk waar te nemen doordat de dieren klein zijn en een verborgen leven leiden. Territoria verschillen sterk van grootte afhankelijk van het voedselaanbod en predatiedruk, maar worden doorgaans geschat tussen 1 en 10 ha (Provincie Noord-Brabant, 2017). Het is daardoor mogelijk dat het onderzoeksgebied als foerageergebied met rust- en verblijfplaatsen fungeert voor een grotere wezelpopulatie.

Overige waarnemingen

Naast waarnemingen van marters zijn verschillende andere soorten waargenomen, zoals vos, haas en buizerd. Op alle camera's waren algemene muizensoorten en broedvogels van struweel te zien.

tabel 4.1: overzicht per camera van waarnemingen van grote en kleine marterachtigen en overige zoogdieren

Camera	Marterachtigen	Overige waarnemingen
Struikrover	Boommarter	Algemene muizensoorten, vos, haas, buizerd, huiskatten
Wildcamera 1	Boommarter	Algemene muizensoorten, vos
Wildcamera 2	Boommarter, bunzing	Algemene muizensoorten, vos
Wildcamera 3	Boommarter	Algemene muizensoorten, vos
Wildcamera 4	Boommarter, bunzing en wezel	Algemene muizensoorten, huiskatten, vos, haas
Wildcamera 5	Boommarter	Algemene muizensoorten, haas, hond

figuur 4.1: boommarter (links) en vos (rechts) op struikrover

figuur 4. 2: wezel (links) en bunzing (rechts) op camera 4

4.4 Vleermuizen

Gedurende het onderzoek zijn binnen het onderzoeksgebied zes vleermuissoorten aangetroffen:

- Gewone dwergvleermuis.
- Ruige dwergvleermuis.
- Laatvlieger.
- Rosse vleermuis.
- Watervleermuis.
- Meervleermuis.

Waarnemingen die aan de hand van de opnames niet te determineren waren op soortnaam zijn op soortgroep gedetermineerd:

- Pipistrellus spec.
- Eptesicus/vespertilio spec.
- Myotis spec.

rps.nl

Ref.: NL202034796.004-R23-935 | 8 december 2023

In tabel 4.2 zijn per soort de waarnemingen en functies weergegeven. In de daar opvolgende tekstuele toelichting is gespecificeerd hoeveel vleermuizen daadwerkelijk tegelijkertijd zijn waargenomen in het plangebied en naar verwachting rondvliegen. In bijlage 3 zijn de verspreidingskaarten van de onderzoeksrondes opgenomen. Alle vleermuizen, die tijdens het onderzoek in en rondom het plangebied zijn waargenomen, zijn genoteerd. In de verspreidingskaarten zijn de aangetroffen foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen samengevat.

Ten aanzien van de vleermuissoorten die bij elke onderzoeksrunde de gehele onderzoekstijd foeragerend zijn waargenomen is het plangebied als essentieel foerageergebied beoordeeld. Dit was het geval voor gewone dwergvleermuis. In onderstaande paragrafen wordt deze foerageerfunctie voor de vleermuissoorten verder toegelicht.

Daarnaast bleek tijdens het onderzoek dat veel vleermuisactiviteit grenzend aan de onderzoeksgebieden plaats vond bij de watergang tussen deelgebied 1 en 2, de watergang zuidelijk van deelgebied 2 en het open water aan de westkant van het plangebied. Deze delen worden daardoor als essentieel foerageergebied gezien. Ondanks dat deze wateren net buiten het plangebied vallen zijn waarnemingen toch meegenomen in de rapportage omdat het aantal soorten en de activiteit hier hoog was.

Tijdens het onderzoek zijn redelijk veel waarnemingen gedaan van myotis-soorten. Binnen deze groep vallen watervleermuis en meervleermuis, die in het veld lastig van elkaar te onderscheiden zijn. Aan de hand van opnames kunnen de soorten van elkaar onderscheiden worden tijdens de nadere analyse, mits de opnames van zeer goede kwaliteit zijn (dit wordt onder andere bepaald door de mate van achtergrondruis en echo, het aantal *calls* in een opname en de afstand van het dier tot het opnameapparaat). Onder andere door achtergrondruis van de A4 was het niet mogelijk om alle waarnemingen op soort te brengen. Deze zijn daarom gegroepeerd op myotis spec. en worden hieronder samen met watervleermuis en meervleermuis besproken.

Ook binnen de groep pipistrellus (dwergvleermuizen) en eptesicus/vespertilio (laatvlieger/tweekleurige vleermuis) was het in een enkel geval niet mogelijk om de soort met zekerheid vast te stellen aan de hand van de opnames. Omdat het van beide groepen slechts om een enkele waarneming gaat zijn deze als pipistrellus spec. meegenomen in de beschrijving van gewone dwergvleermuis en als eptesicus/vespertilio spec. onder laatvlieger. Dit zijn de soorten waarvan binnen deze groepen de meeste waarnemingen zijn gedaan binnen het onderzoeksgebied.

In onderstaande toelichting wordt onderscheid gemaakt in kraamperiode en paarperiode. De eerste en tweede onderzoeksrunde vallen onder de kraamperiode en de derde en vierde onderzoeksrunde vallen onder de paarperiode.

tabel 4.2: overzicht van aangetroffen vleermuissoorten en functies binnen het plangebied. Indien beschermde functies zijn aangetroffen staat tussen haakjes staat aangegeven of het geldt voor deelgebied 1 (1), deelgebied 2 (2) of beide deelgebieden (1 en 2).

Soort	Kraamverblijfplaats	Zomerverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Foerageergebied	Essentieel foerageergebied	Vliegroute	Essentiële vliegroute
Gewone dwergvleermuis en pip. spec.	Nee	Nee	Nee	Ja (1 en 2)	Ja (1 en 2)	Ja (1 en 2)	Ja (1 en 2)
Ruige dwergvleermuis	Nee	Nee	Nee	Ja (1 en 2)	Nee	Nee	Nee
Laatvlieger en ept./vesp. spec.	Nee	Nee	Nee	Ja (2)	Nee	Ja (1 en 2)	Nee
Rosse vleermuis	Nee	Nee	Nee	Ja (2)	Nee	Ja (1 en 2)	Nee
Watervleermuis, meervleermuis en myotis spec.	Nee	Nee	Nee	Nee, wel grenzend aan het plangebied	Nee	Ja (1 en 2)	Nee

4.4.1 Gewone dwergvleermuis

Verblijfplaats

Deelgebied 1

Gewone dwergvleermuis heeft verblijfplaatsen in bomen en gebouwen. Dit varieert van holtes tot spleten en kieren. In het plangebied ontbreken gebouwen. Bomen zijn wel aanwezig in het plangebied. In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld en is geen verblijfplaats-indicerend gedrag waargenomen binnen deelgebied 1. In de paarperiode zijn geen paarverblijfplaatsen, baltsgedrag of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld. In één ronde is een gewone dwergvleermuis waargenomen die af en toe sociaal geluid maakte. De tussenpozen tussen de roepjes was echter te lang om als baltsgedrag (wat kan duiden op een paarterritorium) gezien te worden.

Deelgebied 2

In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld en geen verblijfplaats-indicerend gedrag waargenomen binnen deelgebied 2. In de paarperiode zijn geen paarverblijfplaatsen of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld. Ook is geen baltsgedrag waargenomen.

Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis is in beide deelgebieden uitgesloten.

Foerageergebied

Deelgebied 1

Tijdens alle onderzoeksrondes zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen verspreid door het onderzoeksgebied waargenomen. Het maximale aantal foeragerende dieren dat tegelijkertijd is waargenomen is geschat op 6-7 individuen verspreid door het deelgebied (exclusief de watergangen grenzend aan het deelgebied).

In het noordelijke deel van deelgebied 1 concentreerde de activiteit zich duidelijk aan de westkant van het bosschage langs het fietspad, waar het windstiller en donkerder is dan langs de snelweg. Hier is tijdens alle onderzoeksrondes van begin tot eind foerageeractiviteit waargenomen van 2-3 gewone dwergvleermuizen. In het middelste en zuidelijke deel van het deelgebied was foerageeractiviteit meer verspreid aan zowel de west- als oostkant van het bosschage. Het ruiterspad aan de westkant is hier meer beschermt van invloed van wind en de snelweg door een hogere struweelvegetatie tussen de snelweg en het onderzoeksgebied. Ook bij de watergang tussen deelgebied 1 en 2 is elke ronde foerageeractiviteit waargenomen.

Omdat in het volledige deel van het onderzoeksgebied binnen deelgebied 1 en boven de watergang zuidelijk grenzend aan het deelgebied elke ronde foerageeractiviteit is waargenomen van gewone dwergvleermuis wordt het deelgebied en de watergang gezien als essentieel foerageergebied.

Deelgebied 2

Tijdens alle onderzoeksrondes zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen verspreid door het onderzoeksgebied waargenomen. Het maximale aantal foeragerende dieren dat tegelijkertijd is waargenomen is geschat op 12 individuen, vroeg in de kraamperiode. De dieren foerageerden boven de bomen in het midden van deelgebied 2. Tijdens de overige onderzoeksrondes zijn 6-8 individuen tegelijkertijd waargenomen verspreid door het deelgebied. Ook bij de watergang zuidelijk grenzend aan deelgebied 2 net buiten het plangebied, is elke ronde foerageeractiviteit waargenomen.

Foerageeractiviteit vond met name plaats boven en tussen de boomtoppen van het bosschage gelegen tussen het ruiterspad en het fietspad. Gezien de aanwezigheid van meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen tijdens alle onderzoeksrondes wordt het bosschage als essentieel foerageergebied gezien.

Vliegroute

Deelgebied 1

In het noordelijke deel van deelgebied 1 zijn tijdens alle onderzoeksrondes 2-3 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen vanaf ongeveer een half uur na zonsondergang. De dieren vlogen langs de westzijde van het bosschage boven het fietspad vanuit het noorden richting het zuidwesten. Hierbij werd globaal het fietspad en aangrenzende bomenrijen gebruikt. Tijdens verblijfplaatsonderzoeksrondes langs het fietspad zijn in de kraamperiode eveneens passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen die het fietspad volgden in zuidelijke richting. Het fietspad en aangrenzende bomen worden daarom gezien als een vaste vliegroute.

Aan de oostkant van het bosschage boven het ruiterspad zijn geen passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen aan het begin van de onderzoeksrondes. Boven het ruiterspad in het middelste deel van deelgebied 1 zijn geen passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In het meest zuidelijke deel van deelgebied 1, vlak bij de brug naar deelgebied 2, is een enkele keer een passerende gewone dwergvleermuis waargenomen. Een vaste vliegroute boven het ruiterspad van deelgebied 1 is uitgesloten.

Deelgebied 2

Tijdens alle onderzoeksrondes zijn 2-3 passerende gewone dwergvleermuizen waargenomen vanaf ongeveer een half uur na zonsondergang. De dieren vlogen boven het ruiterspad vanuit het noorden richting het zuidwesten. Het ruiterspad en aangrenzende bomen worden daarom gezien als een vaste vliegroute.

4.4.2 Ruige dwergvleermuis

Verblijfplaats

Deelgebied 1

Ruige dwergvleermuis heeft verblijfplaatsen in bomen. Dit varieert van boomholtes tot ruimtes achter loshangend schors. In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld en is geen verblijfplaats-indicerend gedrag waargenomen binnen deelgebied 1. In de paarperiode is zijn geen paar-verblijfplaatsen, baltsgedrag of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld.

Deelgebied 2

In de kraamperiode zijn geen zomer- of kraamverblijfplaatsen vastgesteld en is geen verblijfplaats-indicerend gedrag waargenomen binnen deelgebied 2. In de paarperiode zijn geen paarverblijfplaatsen, baltsgedrag of mogelijke winterverblijfplaatsen vastgesteld. Aanwezigheid van zomer, kraam, paar- en winterverblijfplaatsen kan uitgesloten worden in en in de directe omgeving van beide deelgebieden.

Foerageergebied

Deelgebied 1

Verspreid door het onderzoeksgebied zijn foeragerende ruige dwergvleermuizen waargenomen. Het merendeel van die waarnemingen vond in de paarperiode plaats, een enkele in de kraamperiode. Het maximale aantal foeragerende individuen dat tegelijkertijd aanwezig was binnen deelgebied 1 wordt geschat op 1-2. Het onderzoeksgebied vormt (niet-essentieel) foerageergebied voor deze soort.

Deelgebied 2

Langs het ruiterspad in het middelste deel van deelgebied 2 zijn zowel in de kraamperiode als in de paarperiode af en toe foeragerende ruige dwergvleermuizen waargenomen. Het gaat om maximaal 1 individu.

Vliegroute

Deelgebied 1

In deelgebied 1 zijn geen passerende ruige dwergvleermuizen waargenomen. Het gebied functioneert niet als vaste vliegroute voor deze soort.

Deelgebied 2

In deelgebied 2 zijn geen passerende ruige dwergvleermuizen waargenomen. Het gebied functioneert niet als vaste vliegroute voor deze soort.

4.4.3 Laatvlieger

Verblijfplaats

Laatvlieger heeft verblijfplaatsen in gebouwen, kelders en grotten. Geschikte gebouwen, kelders en grotten ontbreken in en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van laatvlieger kan daarom uitgesloten worden in beide deelgebieden.

Foerageergebied

Deelgebied 1

In het meest noordelijke deel van deelgebied 1 vlak bij de huidige parkeerplaatsen, is in de kraamperiode één foeragerende laatvlieger waargenomen. Het dier foerageerde tussen de bomen en boven het fietspad. In de paarperiode zijn geen foeragerende laatvliegers waargenomen. Door het zeer geringe aantal waarnemingen vormt deelgebied 1 geen essentieel foerageergebied.